

2022
SRETNA NOVA

Vjesnik

HSLS-a Grada Zagreba

HSLS.

prosinac 2021

Blagoslovljen Božić i sretna Nova 2022!

Poštovane liberalke i poštovani liberali Grada Zagreba, još jedna epidemijska i turbulentna godina polako, ali sigurno se približava svojem kraju.

Gradska organizacija HSLS-a, iako ograničena u svojem djelovanju zbog epidemijskih razloga te očuvanju zdravlja svojih članova i građana nije mogla nažalost često organizirati rad sa svima Vama. Zato smo nastojali pojačano politički djelovati kroz niz medijskih nastupa promovirati politike HSLS-a Grada Zagreba kao i utjecati preko svojih zastupnika u Gradskoj skupštini i Hrvatskom saboru na djelovanje gradske uprave kako bi podigli kvalitetu života naših sugrađana.

Našim radom pomogli smo također ostvariti strateški cilj jačanja HSLS-a u Hrvatskom saboru te ostati parlamentarni u Skupštini Grada Zagreba.

Drage liberalke i dragi liberali, Vašim angažmanom i angažmanom naših simpatizera koji vole naš grad otvorili smo prostor novim inicijativama i idejama koje će pospješiti budući razvoj HSLS-a i našeg Zagreba. Na kraju 2021. godine koristim priliku da Vam se zahvalim što ste svojim sudjelovanjem doprinijeli daljnjem razvoju zagrebačkog HSLS-a, a osobito se zahvaljujem svim članicama i članovima naših stranačkih savjeta te predsjedništva gradske organizacije.

U svoje osobno ime i u ime svih članova Gradskog vijeća, potpredsjednika Alena Locherta i Kristijana Jelića, tajnika Filipa Januša te rizničara Marija Samodola želim Vama i Vašim obiteljima obiteljsku radost koju donosi Božić kao i sretnu, uspješnu i zdravljem bogatu novu 2022. godinu.

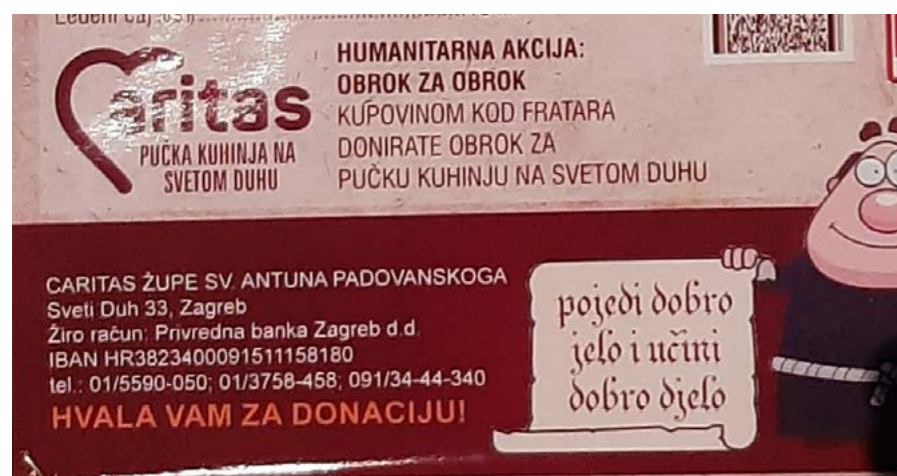
Darko Klasić
predsjednik GO HSLS-a Grada Zagreba

Održano tradicionalno blagdansko druženje članova HSLs-a Grada Zagreba

Kako smo proteklih mjeseci suočeni sa pandemijom uzrokovanom COVID-19, naši stranački sastanci ogranaka kao i političke akcije na terenu uglavnom su bili zbog tih okolnosti limitirani. Politička aktivnost stranke uglavnom se očitovala u djelovanju u Hrvatskom Saboru i Skupštini Grada Zagreba te održavanju tiskovnih konferencija na aktualne teme. Kako zbog epidemioloških mjera nismo bili u mogućnosti organizirati ovaj tradicionalni božićno-novogodišnje druženje članova HSLs u našoj centrali, isti smo odlučili organizirati na otvorenom kod adventskih kućica ispred Caritasove pučke kuhinje na Svetom Duhu, te smo samim time sudjelovali i Humanitarnoj akciji Caritasove pučke kuhinje "OBROK ZA OBROK". Zahvaljujemo se svima članicama i članovima koji su odlučili sudjelovati u ovoj akciji gradske organizacije kao i u o ovom ugodnom druženju.

Na dan kad je, kao jedan od studentskih vođa Hrvatskog proljeća, odlikovan Veleredom kralja Dmitra Zvonimira, prisjetili smo se jedne od poznatijih izjava našeg bivšeg predsjednika i dugogodišnjeg lidera Dražena Budiše. Upravo je on bio jedna od žrtava jugoslavenskog totalitarnog sustava: slomom Hrvatskog proljeća 1971. godine Dražen Budiša je kao predsjednik Saveza studenata grada Zagreba uhićen, a tijekom politički orkestriranog i namještenog sudskog procesa osuđen na četverogodišnju kaznu zatvora. Nakon odsluženja kazne u notornim kaznionicama u Staroj Gradiški i Lepoglavi, izlaskom na slobodu gubi politička prava, a putovnicu i mogućnost putovanja izvan države dobiva tek 1990. godine, u vrijeme kada je već postao članom novoosnovanog HSLs-a – prve demokratske političke stranke osnovane za vrijeme komunističkog režima u Hrvatskoj.

Dražen Budiša odlikovan za sudjelovanje u Hrvatskom proljeću

OBEĆANO ISPUNJENO

Neki puta nismo ni svjesni da zapravo Hrvatska polako ali sigurno postaje ipak uređena Europska država kakvom se često volimo smatrati.

Istina te promjene idu iz naše sadašnje perspektive polako te smo često nezadovoljni i frustrirani brojnim aferama koje svakodnevno kompromitiraju javni sektor kao i nepotizmom koji u njima vlada. Još uvijek takav način djelovanja najčešće razotkrivaju mediji, a nažalost pravna država sporo provodi pravnu stečevinu i pravda često ne bude zadovoljena. Iako opravdano nezadovoljni, ponekad se moramo i odmaknuti te trezveno pogledati gdje se kao mlada država zapravo nalazimo i koliko smo napredovali od početka stvaranja naše države. Dosta se samo pritom samo prisjetiti Hrvatske iz devedesetih godina ili dvije tisućitih i u toj usporedbi vidimo da smo zapravo učinili divovske korake u izgradnji demokracije i društva u posljednjih dvadeset godina. Mislim da smo postali ipak znatno urednije i slobodnije društvo gdje se može govoriti o svim temama i gdje više afere i nepotizam ne ostaju prikriveni i

zataškani. Svi vole pričati o borbi protiv korupcije, transparentnosti i reformama često samo kada su opoziciji a istovremeno kada su sastavni dio vlasti ili obnašaju vlast u lokalnim sredinama ne čine ništa da to promjene. Iako su jučer izglasavanjem Zakona o proračunu prvi puta u zadnjih 30 godina građani Hrvatske dobili konkretni alat u borbi protiv korupcije, umjesto dosadašnjih prakticiranih raznih povjerenstva, strategija i velikih priča on je ipak prošao u sjeni ovoga jučerašnjeg cirkusa u Hrvatskom Saboru. Ali on je ipak tu i donesen je trenutno najbolji i povjesni alat za smanjenje korupcije u našem društvu.

Naš HSLs postao je ponovno stranka koja pokreće promjene u Hrvatskoj. Uvođenje obaveze svim gradonačelnicima, načelnicima i lokalnoj samoupravi da sve račune moraju prikazati javno na internetu izuzetno je važan korak i jedan od najvažnijih alata u borbi protiv sveprisutne korupcije. Ukoliko to neće poštovati propisuje se do 50.000 kuna kazne za načelnike, gradonačelnike i župane koju će morati platiti iz vlastitog džepa. Moć kontrole ovim se prebacuje u ruke građana i medija što je istinska bit demokracije. Također smo uspjeli jučer ukidanjem obvezne članarine za 97% malih i srednjih poduzetnika u HGK napraviti prvu

reformu te institucije u zadnjih 30 godina, a koju su pratile mnogobrojne afere. Ona je u hrvatskoj javnosti predstavljala simbol uhljebništva, nerada i nepotizma, a bila je, a i sad je predmetom istraživanja raznih institucija. Kada je u Hrvatskome saboru HSLs odlučio pokrenuti inicijativu oko reforme Komore, učinili smo to zbog iskrene želje da se Komora reformira i nismo htjeli podlegnuti političkom populizmu stranaka kojima je ova tema isključivo služila za hvatanje političkih bodova iako su u stvarnosti kada se bilo na vlasti ništa nije htjelo učiniti.

Nastojat ćemo svojim djelovanjem konkretno i ubuduće doprinijeti stvaranju pravednije i demokratske Hrvatske, kao i djelovati u smjeru još jače, moderne liberalne demokracije utemeljene na transparentnosti u radu svih institucija, smanjivanju poreza i drugih nameta jer jedino to može ponovo pokrenuti našu zemlju. Za demokratsku državu građani Hrvatske krvlju su se borili 90-ih godina, a ona je premda nije idealna, još uvijek politički slobodna država od koje ne trebamo nikada odustati jer je preskupo plaćena u povijesti. Drago mi je da iako možda ponekad sporo ali svakim danom sve više postajemo djelom zapadnog svijeta kakvim smo se oduvijek voljeli smatrati.

HSLs ispunjava obećano i uvodi transparentnost u javne financije i ukida plaćanje članarine HGK

Prije parlamentarnih izbora dali smo jedno, ključno obećanje: da će svaki lokalni 'šerif' morati javno i pregledno objavljivati baš svaku kunu koju je potrošio jer građani zaslužuju znati kako se troši svaka kuna novca kojeg daju ovoj ne baš jeftinoj državi. Većina se tada smijala i govorila kako nemamo šanse ispregovarati nešto tako veliko sa samo dva zastupnika. Danas smo u potpunosti ispunili to obećanje: **IZGLASAN je zakon kojim se uvodi obveza transparentnosti u jedinicama lokalne samouprave**, ali i kazne za one političare koji su mislili da tu obvezu mogu zaobići, ignorirati ili se praviti da ne postoji! Kao bonus, izglasan je i novi zakon o Hrvatskoj gospodarskoj komori koja se upravo zahvaljujući HSLs-ovim amandmanima, radu naših zastupnika Dario Hrebak i Darka Klasića i njihovih timova reformira više nego ikada u svojoj povijesti, a obveza plaćanja članarine **ukida se za 97% hrvatskih poduzetnika**. Hvala vam što ste nam vjerovali kada mnogi nisu. Mi svoja obećanja ispunjavamo. Danas su izglasana dva zakona u kojima su amandmani i ideje HSLs-a odigrali ključnu ulogu te doveli do nekih od najvećih reformi ikad. Hvala Vam na podršci i što zajedno s nama pokazujete da je drugačija politika u Hrvatskoj moguća:

- konkretne politike, kvalitetna rješenja i stvarne reforme, a ne
- populizam, prazna obećanja, performansi i slatkorječive floskule.

Delegacija HSLs-a položila vijenac povodom 21. obljetnice smrti Vlade Gotovca

Delegacija HSLs-a, koju su predvodili politički tajnik Branko Petrincec, zastupnik u Hrvatskom saboru Darko Klasić i zastupnik u Gradskoj skupštini grada Zagreba Kristijan Jelić, Maja Gudelj-Čurdo, Marica Zmajčić i Goran Kurevija, položila je danas vijenac na posljednjem počivalištu velikana hrvatskog liberalizma i humanizma, pjesnika, filozofa, disidenta, političara i vječne inspiracije, našeg voljenog Vlade Gotovca, povodom 21. obljetnice njegove smrti.

SANKCIJE ZA LOKALNE ŠERIFE ILI JAVNA OBJAVA SVIH TROŠKOVA ILI KAZNA 50.000 KN

Morat će predočiti račun za svaki ručak, dar, putovanje...

Novi javni menadžment – javne politike za institucionalne reforme

Piše: Daniel Hinš

Model novog javnog menadžmenta sadrži javne politike za tržišno usmjerene institucionalne reforme. Zemlje koje su primijenile ovaj model općenito su među prvih dvadeset na globalnim ljestvicama vezanima uz ljudski razvoj, ljudsku slobodu, ekonomsku slobodu, lakoću poslovanja, deregulaciju tržišta, konkurentnost, antikorupcijsku transparentnost i liberalnu demokraciju. Dok su nordijske zemlje uvele vanjsko ugovaranje usluga (outsourcing) i tržišno natjecanje unutar svojih sustava države blagostanja, a Njemačka se snažno usmjerila na privatizacije, anglosaksonske zemlje, a posebice Sjedinjene Države, ugovaraju čak i dijelove nacionalne sigurnosti s privatnim vojnim i obavještajnim pružateljima. Međutim, model novog javnog menadžmenta ne zanemaruje ulogu države, već potiče njezino smanjivanje i otvaranje za

tržišno natjecanje, privatizaciju, deregulaciju i transparentnost. Dok je Novi javni menadžment uključiv prema zajednicama i tržištima, primjena ovog modela može poboljšati institucije i upravljanje stvaranjem pretežito horizontalnih struktura, koje osiguravaju veze među različitim dijelovima organizacije i koherentan okvir javnih politika. U konačnici, reforme javnog upravljanja ovise o kritičkom razmišljanju, temeljem multidisciplinarnih ekspertiza, koja doprinosi inovativnim i inkluzivnim institucijama usmjerenim na rješavanje problema, s dovoljnom razinom građanskih vrlina i društvenog povjerenja.

Cijeli članak možete pročitati na poveznici:

[Daniel Hinš; Centar za javne politike i ekonomske analize](#)

U Saboru izglasan Zakon o zaštiti bolesti od zaraznih bolesti

U Saboru Republike Hrvatske predstavljen je zakon o zaštiti od zaraznih bolesti, pri čemu je saborski zastupnik Darko Klasić u ime kluba HSLs-Reformista

iznio osvrt na predloženi zakon koji prenosi u cijelosti:

Danas, kada raspravljamo o ovom zakonu, i sutra kad ćemo o njemu glasati

u ovom visokom domu, prisjetimo se crnog broja od 11.383 preminulih naših sugrađana od COVID-19; broja unutar kojeg zasigurno svatko od nas zna nekoga iz svojeg okruženja. Današnji brojevi oboljelih i preminulih, iako povoljniji nego proteklih tjedana, i dalje su visoki te, unatoč tom smanjenju, bolnice i dalje ne osjećaju veliko olakšanje jer je u ovom trenutku hospitaliziranih čak 2 412, od čega je na respiratoru 320 pacijenata. Od 15. travnja 2020. do 8. prosinca 2021. zdravstvene ustanove koje dostavljaju podatke o hospitaliziranim pacijentima oboljelima od Covid-a prijavile su ukupno 57.233 hospitalizacije. Prosječno trajanje hospitalizacije trajalo je 11,8 dana. Uz ogromne financijske gubitke koje je ova epidemija uzrokovala gospodarstvu, devastirala je znatno resurse hrvatskog zdravstva. Samo troškovi zdravstva zbog pandemije COVID-19

na dan 19. listopada 2021. iznosili su 3.880.714.511 kn, od toga je na testiranje utrošeno 1.178.184.598 kn, a na cijepljenje 527.009.675 kn.

Ako tomu pridodamo troškove pandemije do današnjeg dana, za pretpostaviti je da taj iznos prelazi više od 4 milijarde kuna. Za usporedbu o kakvoj se veličini sredstava radi, mogao bih navesti da bi u tom iznosu bili obuhvaćeni skoro svi amandmani koji su podneseni na jučerašnjom izglasavanju proračuna ili cijeli jedan proračun ministarstva obrane prije rebalansa.

Ovim zakonskim prijedlogom definiraju se javnopravna tijela zadužena za provođenje mjera iz ovog Zakona te odgovorne osobe u javnopravnim tijelima. S obzirom na sadašnju epidemiološku situaciju, a s ciljem što učinkovitijeg sprječavanja i suzbijanja širenja bolesti COVID-19, predlaže se nova sigurnosna mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, i to sigurnosna mjera obveze predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore. Cilj mjere je sprečavanje daljnjeg širenje zarazne bolesti.

Ovakva mjera ima potporu svih relevantnih i stručnih strukovnih organizacija u Republici Hrvatskoj među čijim su članovima zastupljene skoro sve političke opcije. Nova ugroza od omikrona, novog soja koronavirusa, koji se zasad pokazao zaraznijim od delte, potaknula je Svjetsku zdravstvenu organizaciju na aktualizaciju osnovnih epidemioloških mjera kako bi se usporilo širenje infekcije, među ostalim, preporukama koje se odnose na cijepljenje i booster dozom, prozračivanja i držanja distance, nošenje maski u zatvorenim prostorima, što postaje imperativ ako želimo nastaviti funkcionirati kao društvo.

Upravo javna komunikacija i nas političara treba biti odgovorna i utemeljena na znanstvenim dokazima jer, osim odgovornosti za svoje i zdravlje svoje obitelji, naši javni istupi trebali bi biti odgovorni prema sugrađanima, kojima trebamo slati poruke utemeljene na činjenicama jer su zbunjeni, često kontradiktornim informacijama, a koje prvenstveno dolaze od ljudi izvan zdravstvene struke.

Već mjesecima u javnom prostoru prisutna je komunikacija koja je, u najma-

nju ruku, kontradiktorna, banalizira opasnost od COVID-a, dovodi do dodatne zbunjenosti naših građana, a samim time nanosi izravnu štetu Hrvatskoj u borbi s pandemijom.

Građani koji su se cijepili često su na takvim mrežama etiketirani kao vakseri, ovce ili poslušnici.

Ti isti građani nisu se cijepili jer su poslušnici, cijepili su se jer vjeruju u struku epidemiologa, liječnika te pokazuju visoku odgovornost i osjećaj obaveze prema društvu u kojem žive. Ti isti građani nisu na ulicama, prosvjedima zbog tobožnjeg ugrožavanja njihovih sloboda, kao što nisu ni zdravstveni radnici koji već skoro dvije godine rade požrtvovno u tišini na covid-odjelima i bore se za živote oboljelih i antivačkera i vaksera.

A kakve veze, uostalom, ima ideal slobode s cijepljenjem?

Nešto se opako pobrkalo, a iza tih promašenih zahtjeva za slobodu krije se stotinu drugih razloga i nezadovoljstava, ali njihova adresa nipošto ne mogu biti mjere kojima se štite životi svih građana, pa i onih najranjivijih. Mogućnost infekcije covidom kao i težina same bolesti povezani su s osobnim komorbiditetom, od čega najčešće i ovise same posljedice bolesti. Zato je ključna osobna odgovornost. Mi kao liberali branimo pravo sva-

kog hrvatskog građanina na osobni izbor hoće li se cijepiti ili neće, ali i branimo etička načela osobne slobode. Naime, danas se često sloboda shvaća isključivo negativno – kao sloboda od svih obveza prema drugim ljudima i zajednici. Ali osobna sloboda, kao pozitivna sloboda, podrazumijeva slobodu odabira suživota, koji je nemoguć ako se slobode svakog pojedinca ne ograniče, i to u što više jednakoj mjeri nužnoj za suživot. Ako negativnu slobodu utvrdimo kao najviši oblik, i osobna sloboda i pojedinci svest će se na najniži zamislivi oblik te će izgubiti svoju bit. Prema tome, nismo osobno slobodni ako nemamo ograničenja, jer njih će uvijek biti dok živimo u zajednici s drugima, nego smo osobno slobodni ako ograničenja prihvaćamo na temelju osobna odgovornosti za svoje postupke i posljedice za sebe, svoje bližnje, susjede, kvart, grad, državu... Biti slobodan znači, dakle, biti odgovoran. To je moralna dimenzija slobode i nemojmo ju degradirati i zapostavljati na temelju niskih, instrumentalističkih motiva, pobuda i osjećaja!

Zdravstvo je nadstranačka tema i javni sustav je od vitalnog interesa za građane i nemojmo od toga raditi politikanstvo i dodatno zbunjivati i ovako zbunjene građane.

Jeste li vi, gradonačelnice, eko verzija Milana Bandića?

Predsjednik HSLs-a Grada Zagreba i saborski zastupnik Darko Klasić na tiskovnoj konferenciji održanoj 6. prosinca ocijenio je rad dosadašnje gradske uprave i gradonačelnika Tomislava Tomaševića.

Šest je mjeseci prošlo otkako je Tomislav Tomašević postao zagrebački gradonačelnik, a stranka Možemo preuzela upravljanje gradom. Iako je prošli tjedan Tomašević izjavio da je zadovoljan svojim radom, mi ne dijelimo to mišljenje. Nažalost, pokazalo se da stranka Možemo uglavnom ne može riješiti veliki dio problema Zagrepčana i Zagrepčanki i da su obećane reforme uglavnom bila tek predizborna obećanja.

Gradonačelnik i njegova ekipa proteklih mjeseci dali su nam povoda sumnjati u transparentnost upravljanja Holdingom. E-mail poruke koje su „procurile“, nažalost, potvrđuju naše slutnje. Gradonačelnice, gdje je transparentnost u koju ste se obećavali?

Umjesto najavljivanog rješenja gorućeg problema otpada slušamo o e-mail porukama koje su „procurile“ u javnost o načinu upravljanja u Zagrebačkom holdingu, gradonačelnikovom izbjegavanju odgovora te novom natječaju raspisanom za voditelje podružnica Zagrebačkog holdinga iako je od prošlog natječaja prošlo manje od tri mjeseca. Time se na-

stavlja lutanje nove gradske uprave prilikom upravljanja Zagrebačkim holdingom, u kojem ni nakon 4 mjeseca nisu izabrani direktori podružnica. Unatoč tomu, gradonačelnik Zagrepčanima najavljuje nova poskupljenja režija. Isti je slučaj i u nizu gradskih institucija, koje sada već gotovo šest mjeseci nakon izbora strpljivo čekaju da gradska uprava počne funkcionirati i donositi potrebne odluke.

Iako je Grad Zagreb još 9. kolovoza raspisao natječaj za članove školskih odbora, oni do danas nisu izabrani. S obzirom na to da su svi školski odbori zagrebačkih škola do 7. listopada trebali donijeti program i plan rada za ovu školsku godinu, neimenovanjem članova školskih odbora izravno se blokiralo i utjecalo na legitimnost rada upravnih tijela zagrebačkih obrazovnih ustanova, za koje je izravno nadležan sam grad.

Nefunkcioniranje većine GČ-a i MO-a, kojima trenutačno uglavnom predsjedaju članovi stranke Možemo, što je razvidno iz plana izvršenja malih komunalnih akcija i neutrošenim sredstvima, koja će se vratiti u proračun, a odraziti će se na gradsku komunalnu infrastrukturu već na proljeće.

Gradski zastupnik Kristijan Jelić iznio je stajalište gradskog HSLs-a o predloženom proračunu Grada Zagreba za 2022.

U osnovnom scenariju za razdoblje do 2023. godine Agencija Standard & Poor's (S&P) predviđa deficit gradskog proračuna zbog pada prihoda od prireza, ali niži iznos nepodmirenih obaveza jer bi Grad trebao dobiti novac od EU-a i Vlade za obnovu infrastrukture premda još nije utvrđen iznos ni vrijeme isplate.

Svima upućenima i dobronamjernima jasno je da Zagrebu treba dubinsko čišćenje i regeneracija gradskih financija, oslobađanje građana silnog tereta i pomaganje Zagrepčankama i Zagrepčanima da nakon godina poreznog i prireznog terora prodišu – a Vi, gradonačelnice, umjesto toga kukavički zadužujete buduće generacije Zagrepčanki i Zagrepčana, dodatno širite neodrživ i maligni proračun? Pa Vi ste Bandić 2.0!

Unatoč tomu, gradonačelnik Tomislav Tomašević sa suradnicima uprava planira povećanje prihoda, koje se uglavnom temelji na neobjektivnom povećanju prihoda od poreza i prireza te upitne prodaje imovine grada državi kao i doznakama iz državne blagajne i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO). U odnosu na 2021. godinu, u Gradu računaju na dodatne prihode u iznosu od 1,5 milijardi kuna. Rast proračuna nerealan je i temelji se uglavnom na daljnjem financijskom zaduživanju, a u nedovoljnoj mjeri na povećanju prihodovne strane uz poticanje gospodarstva i obrtništva te reformi gradske uprave. Ukupne prihode Grad procjenjuje u iznosu od 10,2 milijarde kuna, od čega najviše – 5,92 milijarde – po osnovi poreza i prireza. Rashodi su pak planirani u iznosu od 10,19 milijardi kuna. Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planirani su u iznosu od 916.520.000 kuna, i to:

- prodaja udjela u APIS-u u iznosu od 350.000.000 kuna i otplata dionica Vodoprivrede u iznosu od 20.000 kuna,
- zaduživanje za kapitalne rashode u iznosu od 300.000.000 kuna,
- ustupi potraživanja ZOV-a (faktoring) u iznosu od 250.000.000 kuna,

- –kredit HBOR-a za energetska obnovu u iznosu od 16.200.000 kuna,
- povrat zajmova u iznosu od 300.000 kuna

Proračun nam se čini nerealnim popisom lijepih želja i treba tek vidjeti što će se realizirati od navedenog jer gradska uprava očigledno nije računala na brojne vanjske faktore, poput pandemije, inflacije i stalnog poskupljenja građevinskih usluga. Zanimljivo je da je narasla (predviđena) cijena gradskog udjela od 49 % u APIS-u s 280 milijuna kuna, kako je procijenjen prije nešto više od godinu dana, na 350 milijuna?? **U skladu s predstavljanim, Bandićev proračun za 2021., koji ste, gradonačelnice, napadali i najavljivali njegovo smanjenje za 20 %, bio je mala beba u usporedbi s ovim Vašim frankenštajnskim proračunom! Što Vam se u međuvremenu dogodilo, gradonačelnice?**

Proračun je veći za milijardu kuna od Bandićevog proračuna za 2021., koji je sadašnji gradonačelnik nazivao nerealno prenapuhanim i najavljivao njegovo smanjenje od 20 %???

Prijedlog proračuna najokrutniji je prema najranjivijim sugrađanima (mladi, djeca, invalidi, socijalni slučajevi). On je bez reformske snage, a ujedno antisocijalan, što je najgora kombinacija!!!

Protiv smo smanjivanja proračuna za sportske saveze, osobito sada kad svako treće dijete ima prekomjernu tjelesnu težinu.

Zar je u tom kontekstu prihvatljivo planirano smanjenje stavke Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade s 850 (2022.) na 594 (2023) i Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom s 3,288 (2022.) na 2,887 (2023.)?

Sandro Salopek, član Gradskog vijeća HSLs-a Grada Zagreba, istaknuo je da je HSLs doista mnogo očekivao od sadašnje gradske uprave u trima područjima bliskima kako liberalnim tako lijevo-zelenim politikama, a to su politička prava građana, obrazovanje i civilno društvo. Nasuprot tomu, s biračima dijelimo duboko razočaranje, i to već ako predloženi proračun, temeljni gradski politički akt novoizabrane vlasti, usporedimo s „Programom za Zagreb“ stranke Možemo, temeljnim predizbornim političkim aktom. U skladu s vrijednosnim standardi-

ma liberalne demokracije, koje je stranka Možemo predizborno obećavala unaprijediti, ta bi se dva politička akta trebala podudarati, međutim njihova usporedba upućuje na predizborne izmišljotine, muljanja i ostale pojavne oblike vrijednosnog nazadnjaštva. Umjesto promjene načina vladanja u odnosu na vlast, koju citirano iz „Programa za Zagreb“ stranke Možemo, „nije zanimala otvorenost i transparentnost“, građani su dočekali novu vlast koju još manje zanima otvorenost i transparentnost, pa građanima predstavlja proračun na jednako netransparentan način, zbog čega se ne zna tko su krajnji korisnici pojedinih proračunskih stavki teških stotine milijuna kuna Zagrepčana. Unatoč tomu, vidljivo je da se predloženim proračunom ne prepoznaje ni vrijednost civilnog društva ni vrijednost demokratizacije obrazovanja u smislu povećanja raznovrsnih obrazovnih sadržaja proizašlih iz civilnog društva, poput waldorfske pedagogije, usmjerenih na individualne emocionalne i socijalne vještine, u skladu s idealom obrazovanja kao sredstva neovisnosti, osposobljavanja i autonomije pojedinaca. Otvoren prikaz proračuna ili uspostavljanje obećanog Odjela za civilno druš-

tvo nisu zahtijevali proračunska sredstva, nego političku volju za obećanom promjenom. Bez transparentnosti nema otvorenog društva, nema aktivnog građanstva, a još manje obećane participacije, nema ni već dovoljno narušenog povjerenja građana u političke procese, pa tako ni povjerenja HSLs-a u sadašnju gradsku vlast i njezin proračun!

Darko Klasić je na kraju tiskovne konferencije zaključio da HSLs Grada Zagreba ne vidi razloge za zadovoljstvo gradonačelnika Tomislava Tomaševića dosadašnjim radom gradske uprave, kojim su pokazali da nisu dorasli vođenju grada jer kako inače objasniti da grad nije uspio u pola godine nakon izbora izabrati direktore podružnica ili članove školskih odbora kao stupove gradskih institucija kršeći pritom zakonske rokove. Umjesto reforme gradske uprave građani su dobili samo parole i gubljenje vremena.

U svakom slučaju, iznimno je važno da gradska uprava utvrdi prioritete svojeg rada te su neprihvatljivi svaki zastoj i neodlučnost u pogledu donošenja odluka bitnih za funkcionalno odvijanje života u Gradu Zagrebu, zbog čega smatramo da nije zadovoljavajući rad gradske uprave u proteklih pola godine.

Održana tiskovna konferencija sa temom ponovljenog natječaja za voditelje podružnica Zagrebačkog holdinga i najavljenog prosvjeda roditelja odgojitelja protiv ukidanja navedene mjere

Darko Klasić postavio je pitanje gradonačelniku Tomislavu Tomaševiću, ako niste u stanju provesti obični natječaj, kako ćete tek riješiti ključne probleme Zagrepčanki i Zagrepčana, kako ćete izliječiti Zagreb?

Iako je od prošlog raspisanog natječaja za voditelje podružnica Zagrebačkog holdinga prošlo manje od tri mjeseca, u utorak 23. studenog objavljen je novi natječaj za nove voditelje podružnica holdinga čime je nastavljeno lutanje nove gradske uprave u upravljanju Zagrebačkim holdingom.

Raspisivanju novog natječaja prethodilo je neobjašnjivo dugi vremenski period od preko dva mjeseca odabira kandidata iz prethodnog natječaja zatim neobjašnjeni slijed kontradiktornih i upitnih zakonskih odluka te imenovanje novih voditelja i v.d. voditelja podružnica holdinga. Da bi tome slijedio vratolomni

obrat gdje je natječaj poništen 17.11., devet dana nakon isteka zakonskog roka, te kako je moguće da su osobe imenovane voditeljima podružnica 6 dana prije poništenja natječaja?

Predsjednik HSLs-a Grada Zagreba i saborski zastupnik Darko Klasić pri tome da je utvrdio da su samo ovdje dvije mogućnosti – ili je ovo nesposobnost, ili je neko muljanje u začetku. Čuvate li mjesta za nekoga ili prilagođavate li natječaj za nekoga?

Kako je moguće da nova uprava Zagrebačkog holdinga najavljuje moguće poskupljenje cijena usluga holdinga, a nije u stanju izabrati već četiri mjeseca za voditelje-direktore podružnica holdinga koji bi trebali riješiti ključne komunalne probleme i poboljšati uslugu građanima. Naši građani a sigurno i birači gospodina Tomaševića takvo što nisu sigurno očekivali.

Gradski zastupnik Kristijan Jelić osvrnuo se ispred gradskog HSLs-a na prosvjed roditelja odgojitelja koji će se održati sutra u 17,00 sati ispred gradskog poglavarstva.

Naravno da je ta mjera svojedobno bila politička i populistička mjera bez dubinske financijske analize od strane bivšeg gradonačelnika, te je to veliko opterećenje za proračun. Slažemo se da je rana socijalizacija bitna za razvoj i obrazovanje djeteta, nije dobro tako dugo izbivati sa tržišta rada ali grad Zagreb je tim roditeljima ponudio „ugovor“, a roditelji su svoju ugovornu obavezu ispunili i nepobitno je da su ta djeca i rođena. Način ukidanja takvih mjera retrogradno bez mogućnosti prilagodbe nije prihvatljiv, te se ona može ograničiti isključivo na nove korisnike ali također uz prethodnu ozbiljnu analizu.

Ne možemo se igrati egzistencijom i sudbinama ljudi na dnevno političkoj bazi ako smo odgovorno društvo i smatramo da smatramo da prve uštede u reformi nisu trebale biti na djeci i socijalnim pravima. Platforma Možemo se olako igra sa ljudskim sudbinama više od 5.500 korisnika te mjere, te više od 21000 djece.

Tvrđnje da ta mjera nije imala rezultate je također neistinita. Naime od uvođenja mjere rađa se (kao treće dijete) tristotinjak djece više. S druge strane trebamo se zapitati koliko bi se djece manje rodilo da nije bilo raznih poticajnih demografskih mjera ??

U najbogatijim zemljama EU rađa se prosječni između 1.2 i 1.4 djeteta što znači da ni sigurni ekonomski i socijalni okvir nije garancija da će se više djece rađati. Naprosto se zapadna civilizacija predala komoditetu, a dijelom je prisutna i dekadencija, tako da se djeca smatraju troškom. Nažalost to je brzo rastući trend s kojim se moramo ozbiljno uhvatiti u koštac, a ukidanje socijalnih stečenih prava sigurno nije ispravan put!

Napad na medije napad je na temelje liberalne demokracije i društvo temeljeno na slobodi govora

Poštovanje slobode izražavanja u potpunosti je spojivo s oštrom kritikom, ali HSLS najoštrije osuđuje napade na medije tijekom jučerašnjeg prosvjeda protiv covid-potvrda i epidemioloških mjera na Trgu bana Josipa Jelačića jer to prelazi granice slobode govora.

Činjenica da je do napada na predstavnike medija i medije općenito došlo upravo povodom prosvjeda čiji je organizator „Inicijativa Prava i slobode“ potvrđuje da je sloboda najveće političko pitanje, a nerijetko i mit kad ju se degenerira na razinu ideološkog instrumenta.

Danas su svima puna usta slobode govora, a često od istih ljudi čujemo suprotne

stavove po pitanju slobode i prava manjina, istospolnih zajednica ili slobode poduzetništva. Sloboda nije nešto što se uzima s police kada nam zatreba, ona se živi svakog dana i uvijek dolazi u paketu s odogovornošću, ali ne i uskraćivanjem prava te sloboda drugih pojedinaca u društvu, a jučer smo svjedočili napadima kojima se u ime tuđih sloboda nasrnulo na temeljna prava i slobode predstavnika medija.

Vrlo slične koncepcije slobode dovele su i do prvih tadašnjih javnih napada na slobode drugih pod okriljem tzv. Kristalne noći i to u vrlo sličnim okolnostima, u kojima su pojedine političke opcije ma-

nipulirale građanima u stanju bijede, siromaštva, društvene i ekonomske krize, straha i očaja kako bi pribjegli totalitarnom rješenju – napadu na drugog čovjeka.

Za demokratsku državu građani Hrvatske krvlju su se borili 90-ih godina, a ona je, premda nije idealna, još uvijek politički slobodna država – u kojoj je većini njezinih građana omogućena ista ta sloboda, ali bez nasilja. Sloboda nas stoga štiti od zlorabe države, ali država nas štiti od zlorabe slobode, onih koji bi proljevali krv drugih u ime svojih koncepcija slobode. Kritike i argumenti jučer su na skupu zamijenjeni zasjenjenim nasiljem. Upravo stoga, dok još nije kasno, HSLS ima potrebu reagirati jer sve je očitije da pojedinci instrumentaliziraju nezadovoljne građane i žele kritičku kulturu zamijeniti huškačkom nekulturom. Sukobima „mi“ – „oni“ želi se iz funkcionirajućih javnih arena, u kojima se sukobi rješavaju nenasilnim sredstvima, preseliti izvan državnih institucija, na ulicu. Rasprave o slobodi poželjne su zbog njezine neizmjerne vrijednosti, ali nju ne prepoznaju ni ne dijele oni koji uzvikuju da se sloboda ne prodaje, a istodobno slobode i prava drugih ne poštuju niti su zainteresirani za funkcioniranje poretka koji štiti slobode svih, a ne samo „njih“.

Članovi HSLS-a Zagreba odali su poštovanje simboličnim paljenjem svijeća na žrtvu grada Vukovara

Uoči Dana sjećanja na žrtvu grada Vukovara i Škabrnje i ove godine članice i članovi HSLS-a Zagreba zapalivši svijeće i lampione duž Vukovarske ulice odali su poštovanje žrtvi grada simbola Domovinskog rata kao i njegovim stanovnicima i braniteljima.

Tomašević uz ogroman prerez od 18% nema pravo poskupljivati troškove života Zagrepčankama i Zagrepčanima!

Na jučerašnjoj sjednici Gradske skupštine Zagreba Tomislav Tomašević nas je izvijestio o sveukupnom dugu Zagreba "Od ukupnog konsolidiranog duga, 4,9 mlrd kn je dug Zagrebačkog holdinga prema financijskim institucijama i državi, 2,4 mlrd kn je dug Grada Zagreba i 0,9 mlrd kn je dug ZET-a", dodao je da je iznenađen te najavio moguće poskupljenje režija Zagrepčanima.

Zar bi mi sada trebali plakati nad dugom Zagreba i očajavati, a naplatu duga prebaciti opet starim modelom na leđa građana povećanjem režija?

O dugovima grada Zagreba znalo se već prošle godine u rujnu kada je kreditni rejting Zagreba Agencija Standard & Poor's (S&P), snizio iz „BB“ u „BB-“. O dugu Zagreba se sve znalo i prije izbora, a Možemo ili su nesposobni ili su lagali građane u predizbornoj kampanji, jer već tada od ekonomskih analitičara bilo je upozorenja da je direktni i indirektni dug Zagreba i Zagrebačkog holdinga sigurno veći od 10 milijardi kuna.

Kako bi olakšali Tomislavu Tomaševiću rješenje sa dugovanjem holdinga i grada, HSLS predlaže sljedeće poslovne poteze koje Zagreb mora učiniti kako bi konsoli-

dirao financije prije bilo kakvog povećanja režija Zagrepčanima:

- Proteklih je godina puno ljudi zaposleno u gradskoj upravi i Zagrebačkom holdingu i puno se troši na njihove plaće. To je i glavni izvor nestabilnosti u gradskim financijama i to je mjesto gdje prvo treba grad probati uštediti. Državni ured za reviziju upozorio na velik broj posebno sklopljenih ugovora o djelu u Gradu Zagrebu, u vrlo velikom iznosu od 15.6 milijuna kuna, i to za poslove koje bi trebali obavljati gradski službenici i namještenici u sklopu svog redovnog posla, a ne vanjski izvršitelji. Prema podacima Instituta za javne financije, izdaci za zaposlene u Gradu Zagrebu, u čemu su najveća stavka plaće, u ovoj su godini planirani u ukupnom iznosu od 4.8 milijardi kuna, što predstavlja čak 38 posto ukupnih rashoda.
- Grad ima ozbiljnih problema s naplatom potraživanja. Revizija je našla milijardu i pol kuna nenaplaćenih potraživanja i to ne prema građanima, nego prema tvrtkama s kojima Grad surađuje.

- Iako grad ima velik dug, ima i ogromnu imovinu koja nije u funkciji. Ipak, kako ima stabilne prihode i velik fiskalni kapacitet, financijski je prilično jak i ne bi trebao imati problema kod financiranja duga. Zato je potrebna hitna prodaja mrtve gradske imovine a ne filozofiranje i beskrajne rasprave.

To je ono što od gradonačelnika HSLS očekuje ako hoće riješiti financijske dubioze grada, a ne nova zaduživanja i povećanje režija Zagrepčanima. Tomašević nema pravo, uz prerez od 18%, ogromnu neiskorištenu nefinancijsku imovinu i tromu, zastarjelu i nabujalu birokraciju rješavati nagomilane probleme dizanjem troškova života građanima Zagreba. U suprotnom, ako se ovakva loša politika Grada Zagreba nastavi, Zagrebu bi se u idućim godinama mogao dogoditi odljev stanovništva u okolne gradove koji uopće nemaju prerez, s prihvatljivim troškovima života kao što su Samobor, Sveta Nedjelja i, naravno, Bjelovar, istaknuli su na tiskovnoj konferenciji u Hrvatskom saboru predsjednik HSLS-a Dario Hrebak i predsjednik HSLS Grada Zagreba Darko Klasić.

Liberali: Današnji Međunarodni dan tolerancije posvetimo sebi!

Međunarodni dan tolerancije obilježava se 16. studenoga svake godine s ciljem podizanja svijesti o važnosti tolerancije. HSLs smatra da je ove godine i u sadašnjim okolnostima ta svijest osobito važna. Naime, sveopća društvena kriza uzrokovana postojećom pandemijom dovela je do izrazite polarizacije društva kao adaptivne reakcije na situaciju u kojoj su svakodnevni životi svih sugrađana stubokom promijenjeni i u bitnome otežani. U trenutačnom stanju rastuće društvene dezorijentiranosti primjetni su sve oštrije međusobni sukobi građana, koji strahuju zbog neizvjesne budućnosti, svojeg položaja, egzistencije te, naposljetku, svojih prava i sloboda.

U takvom kontekstu vrlo je važno podsjetiti se osnovnog smisla zbog kojeg je UNESCO 1995. svojom Deklaracijom o načelima tolerancije današnji dan posvetio promicanju tolerancije, koja nam je upravo danas potrebna više nego ikad dosad. S druge strane, možda nam se upravo danas ideja da nam je potrebno još više toleriranja bilo čega čini dodatno odbojnom zbog brojnih ograničenja naših prava i sloboda s kojima smo sva-

kodnevno suočeni. Ipak, znajući da sve društvene navike, odnosi i norme, pa tako i oni utemeljeni na toleranciji, ovise o redovitoj komunikaciji, njihovu prakticiranju i njihovoj korisnosti, HSLs ovaj Međunarodni dan tolerancije obilježava podsjećajući na to da se tolerantno, otvoreno i slobodno društvo može ostvariti i očuvati isključivo ako se vrijednost tolerancije potvrđuje u njezinoj svakidašnjoj uporabi. Ona se zasigurno ne temelji na tome što je propisana i utkana u pravni poredak demokratskog političkog sustava u kojem živimo, nego zato što odražava ideju društvene suradnje u okviru zajedničke slobode svih članova društva. Ne radi se o negativnoj ideji pukog toleriranja tuđih mišljenja, uvjerenja i životnih stilova, nego o pozitivnoj svijesti da je njihovo neprisiljeno prihvaćanje u slobodno izraženom obliku vrijedno poštovanja zbog toga što je iskreno, odnosno nije nametnuto. Drugim riječima, tolerancija u konačnici znači poštovanje tuđe slobode i tuđeg dostojanstva te omogućuje dostojanstven oblik ljudskog suživota, odnosno „sklad u različitosti“, kako se tolerancija definira člankom 1.

UNESCO-ove Deklaracije o načelima tolerancije. To je jedini oblik u kojemu sami možemo biti odgovorni za to da nam suživot u sadašnjim teškim i kriznim vremenima bude što ugodniji i pozitivniji koliko je to moguće s obzirom na prilike u kojima se svi zajedno nalazimo. Međutim, on pretpostavlja naš slobodan odabir, koji je sjajno opisan u citatu pokojnog romanopisca Davida Fostera Wallacea, prema kojem „uistinu važan oblik slobode uključuje pažnju i svijest i disciplinu i napor i biti u stanju uistinu se brinuti i žrtvovati za druge ljude, uvijek iznova, na bezbroj malih, neprijatnih načina, svaki dan“.

HSLs stoga poziva da današnji dan posvećen toleranciji posvetimo sebi, kao dijelu zajednice kojoj pripadamo, i ljudima s kojima dijelimo ne samo svakodnevni i sadašnji suživot u zajednici, nego i zajedničku budućnost. Odabirom tolerancije odabiremo potruditi se za naše sugrađane kada nas najviše trebaju. Ona nije teret, nego naša sloboda da se posvetimo onome što nam je svima važno – zajedničkom rješavanju zajedničkih problema i zajedničkom napretku.

HSLs: Hrvatska nije “talac kafića i šoping centara”, a novi “lockdown” nije racionalna opcija za Hrvatsku

rađani, cijepite se! Hrvatsko gospodarstvo ne može i neće izdržati još jedno zatvaranje.

Potaknuti pojedinim današnjim napisima da je Hrvatska “talac kafića i šoping centara”, HSLs smatra takve teze nepoštenima i krajnje štetnima. Vlada je uvela sasvim dovoljne mjere za ovu fazu borbe protiv epidemije ma koliko se neki zalagali za drastične, još oštrije mjere, pa i notorni “lockdown”. Svom stanovništvu omogućeno je cijepljenje koje, unatoč negativnim sentimentima nekih, dokazano štiti zdravstveno najugroženije građane i pruža im najbolju mogućnost borbe protiv virusa. Država je sa svoje strane učinila ono što je potrebno da bi se situacija

i dalje držala pod kontrolom. Država ne može, ne smije i neće prodirati u temeljna ljudska prava i savjest svakog građanina. Jedno od tih prava jest i pravo na slobodu izbora, slagali se mi s tim ili ne, ali isto tako ne može država niti odgovarati za izbor pojedinaca koji su se odlučili ne cijepiti! Ono što država može i mora učiniti jest pažljivo uravnotežiti zdravlje ljudi i zdravlje hrvatskog gospodarstva. Zdravlje građana jest prioritet, no ni u kojem trenutku ne smijemo podcijeniti važnost “zdravlja” hrvatskog gospodarstva. Ono, naime, povratno direktno utječe na zdravlje i dobrobit svakoga od nas. Upravo to gospodarstvo i radna mjesta trebaju financirati zdravstveni

sustav te stoga pozivi za zatvaranjem nisu rješenje, nego samo stvaranje novog problema. Stoga, prvenstveno je bitno zaštititi starije i pokušati ih uvjeriti da se moraju cijepiti zato što svjedočimo porazavajućem podatku o tome da se cijepilo tek nešto više od polovice starijih osoba koje su najizloženije rizicima teških oblika bolesti te smrtnom ishodu. S druge strane, da se nismo razborito postavili i u trenucima kada je cijela Europa radikalno zatvarala svoje granice i ograničavala svoje gospodarstvo, nikada ne bismo imali tako uspješnu turističku sezonu koja nam je omogućila da preživimo ovu zimu. Realnost je također da si Hrvatska više ne može priuštiti nova “zatvaranja”, odnosno tzv. “lockdown”. Hrvatsko gospodarstvo sada je u kakvom-takvom uzletu i njegova dodatna destabilizacija samo bi nas oslabila u vremenima kada je zbog pandemije javni dug eksplodirao na 344 milijarde kuna. Stoga, pustimo ugostiteljima da rade, trgovcima, obrtnicima i poduzetnicima da dišu i da ih ne kažnjavamo zbog drugih. Držimo se postojećih propisanih mjera i uvjereni smo da će se ovaj val pandemije smiriti. HSLs će se uvijek zalagati za zdravlje ljudi, moderne znanstvene metode u borbi sa pandemijom, ali ništa manje važno, za slobodu izbora i prava na rad.

Predsjednik HSLs-a Zagreba o gradskim aktualnim temama na Hrvatskom radiju

Predsjednik Zagrebačkog HSLs-a Darko Klasić gostovao je u studiju Hrvatskog radija te je komentirao aktualna zbivanja u Gradu Zagrebu. Pri tom se posebno osvrnuo na aktualnu temu ukidanje mjere roditelja odgojitelja kao i upravljanja Zagrebačkim holdingom te rada nove gradske uprave. Cijelu emisiju možete poslušati na portalu Hrvatskog radija

Za rješavanje problema koje je Bandić stvorio, Tomašević imenuje Bandićeve ljude

Problem gospodarenja otpadom u Zagrebu nije nastao jučer ili uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom, postoji niz zakonskih i podzakonskih propisa te smjernica koje su usvojili institucije Europske unije, Ministarstvo zaštite okoliša i dosadašnja gradska uprava, a kojima se utvrđuje postupanje i gospodarenje otpadom.

Očekivali smo dolaskom nove gradske uprave uklanjanje političke kontrole i transparentan način upravljanja gradom, osobito u područjima od strateške važnosti za građane Zagreba, među kojima je i gospodarenje otpadom. Zbog toga nam je neshvatljiva odluka gradonačelnika Tomislava Tomaševića o osnivanju i imenovanju Radne skupine za provedbu sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu, koja je stranački obojena, a na njezino čelo imenovana je osoba koja je izrazito kompromitirana s obzirom na njezin dosadašnji rad u svojstvu bliske suradnice Milana Bandića.

Ta odluka u suprotnosti je i sa stavovima i zahtjevima koje smo kao opozicijske stranke, uključujući stranku Možemo, zastupali tijekom prošlog saziva Skupštine Grada Zagreba. Naime, na njezi-

noj 5. sjednici, održanoj 20. studenoga 2017., usvojen je prijedlog opozicijskih stranaka da se u stručna povjerenstva uključe predstavnici svih klubova zastupnika Gradske skupštine te 5 predstavnika ostalih dionika i zainteresirane javnosti koje odrede klubovi zastupnika Gradske skupštine. Prijedlog je usvojen glasovima svih zastupnika Skupštine grada Zagreba, osim zastupnika Stranke rada i solidarnosti 365 Milan Bandić, te je, kao takav, postao sastavni dio Zaključka o nužnim aktivnostima Grada Zagreba povezanim s uspostavom sustava gospodarenja otpadom na području Grada Zagreba u skladu s Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom. Nažalost, Milan Bandić bojkotirao je taj zaključak sve ove godine, također uz potporu novoimenovane predsjednice Tomaševićeve radne skupine za provedbu sustava gospodarenja otpada u Zagrebu.

Gradonačelnice, 2017. borili ste se protiv ovoga što danas radite. Tada s nama, kao opozicijom, protiv Bandića i njegovih ljudi, a danas ste s Bandićevim ljudima protiv građana Zagreba? Čemu to?

Stoga pozivamo gradonačelnika Tomislava Tomaševića da u svrhu transparentnog upravljanja gradom Zagrebom provede doneseni zaključak iz 2017., umjesto da ponavlja obrazac upravljanja Milana Bandića.

Gradonačelnice, da su građani htjeli nastavak iste politike, glasovali bi za gđu Pavičić Vukičević, g. Lovrića itd. Govorili ste da ste istinska promjena. Što se u međuvremenu dogodilo? Zagreb vapi za raskidom s starom politikom gušenja Zagrepčanki i Zagrepčana, držanja grada svojim taocem! Sve manje od toga HSLs grada Zagreba smatrat će nastavkom licemjerne politike kakva je vođena posljednjih 20 godina u Gradu Zagrebu.

Pozdravljamo što se gradonačelnik distancirao od svojih koalicijskih partnera iz Nove Ljevice i potpredsjednice Skupštine grada Zagreba Ivane Kekin u vezi njene izjave o tkz. Bobanovom muralu, jer čin Zvone Bobana bio je simbol građanskog bunta protiv jugoslavenske režimske milicije i tada simbol otpora nenaoružane Hrvatske protiv politike Slobodana Miloševića.

DARKO KLASIĆ: "Novi prijedlog Zakona o obnovi potiče neodgovorno ponašanje građana u odnosu na njihovu imovinu"

U novom broju Nacionala predsjednik HSLs-a Zagreba Darko Klasić komentirao aktualna zbivanja na hrvatskoj i gradskoj političkoj sceni. Nekoliko isječaka iz velikog intervjua u Nacionalu:

NACIONAL: Iz platforme Možemo! i zagrebačkog SDP-a komentiraju da je cilj svih napada na novu gradsku vlast izazivanje političke krize u Zagrebu i ponovljeni izbori za Gradsku skupštinu, kojima bi svrha bila smanjiti broj njihovih zastupnika i time otežati poziciju Tomislava Tomaševića. Pritom kažu da na realizaciji tog plana s HDZ-om rade ljudi koji su bili bliski s pokojnim gradonačelnikom Bandićem. Ima li u ovome istine?

Zbog lošeg iskustva s Bandićem normalno je da se nova vlast nalazi pod povećalom i nas opozicije i javnosti. HSLs je bio oporba Bandiću u prošlom sazivu Skupštine, oporba smo i sada te se dosljedno zalažemo za kvalitetno upravljanje gradom u korist građana. Iako smo oporba, aktivno pratimo ponašanje gradske vlasti i dat ćemo podršku za kvalitetne poteze, poput prodaje nepotrebne imovine i njezina aktiviranja u korist građana, ali ćemo isto tako upozoravati na sve ono što nije zdravorazumska politika, kao

što su namjere smanjivanja stipendija, na što smo odmah reagirali, ili povećanja cijena komunalnih usluga dok god u nabujalom i otuđenom Zagrebačkom holdingu i birokraciji ima prostora za uštede i efikasnije upravljanje. Nažalost, netransparentnost djelovanja i proračun gotovo jednak onom Bandićevu upućuju na to da nakon puno galame, priče i obećanja nema djela.

NACIONAL: U prošlom mandatu zastupnika u Gradskoj skupštini bili ste žestoki kritičar Milana Bandića, koliki su razmjeri kriminala počinjeni za njegove vladavine u Zagrebačkom holdingu i Gradu Zagrebu i kako se pljačkalo Zagrepčane?

O razmjerima lošeg upravljanja Milana Bandića Zagrebom najbolje govori podatak da je imao za vrijeme svoje vladavine na raspolaganju proračun veći od 22 milijarde dolara, a svi građani glavnog grada Hrvatske još uvijek nemaju uveden vodovod i kanalizaciju. Komunalna infrastruktura godinama nije održavana, a prometna infrastruktura je potkapacitirana. Zato Zagreb i njegovi građani nemaju više vremena za eksperimente i promašaje, nego svi očekujemo da se proračun, koji je 10 puta veći od split-

skog, stavi hitno u funkciju rješavanja komunalnih problema grada te poreznog rasterećenja građana i poduzetnika.

NACIONAL: Zašto je osnovan Zagrebački holding, kako danas tim mastodontom upravljati, je li potrebna njegova potpuna rekonstrukcija i što bi ona podrazumijevala?

Zagrebački holding osnovan je kako bi građani dobili efikasniju i jeftiniju komunalnu uslugu. Nažalost, Holding je postao sve suprotno tomu, mastodontska preskupa struktura i mjesto političkog uhljebljivanja koja guši Zagreb i njegove građane. Dosad su za svoj novac građani Zagreba uglavnom od Holdinga dobivali loš gradski prijevoz, lošu infrastrukturu, ulice prepune smeća i niz korupcijskih afera. Građani Grada Zagreba očekuju od Holdinga što kvalitetniju i jeftiniju komunalnu uslugu, a sadašnja gradska uprava nastavlja s dosadašnjom neuspješnom praksom okrupnjivanja gradskog mastodonta. Umjesto da započne s prodajom trgovačkih društava u okviru Holdinga koje ne pružaju komunalne usluge i stvaraju gubitke, gradska uprava i dalje pripaja nova trgovačka društva koja su dugogodišnji gubitaši. Više na portalu [Nacionala](#).

HSLs Zagreba pozvao gradsku upravu da hitno otvori još punktova za cijepljenje

HSLs Grada Zagreba povodom značajnog rasta broja zaraženih virusom Covid-19 uputio je hitan apel gradonačelniku Tomislavu Tomaševiću. U Hrvatskoj je srušen rekord epidemije. Dnevne brojke novozaraženih i preminulih u Hrvatskoj nastavljaju rasti. Na današnji dan zabilježeno je 6310 novoinficiranih virusom COVID-19 u posljednja 24 sata. S rastom novozaraženih i preminulih raste i interes građana za cijepljenjem zbog čega su sve veće gužve na Zagrebačkom Velesajmu. S obzirom na današnji skok broja zaraženih Covidom-19 u RH, HSLs Grada

Zagreba uputio je hitan apel gradonačelniku Tomislavu Tomaševiću da pod hitno otvori Zagrebački Velesajm za cjelodnevno cijepljenje, kako bi se što prije smanjile gužve i ubrzao proces cijepljanja stanovništva. Budući da je organizacija cijepjenja u Zagrebu u nadležnosti gradske uprave, predlažemo hitnu organizaciju novih lokacija za cijepljenje te hitno produljenje rada punkta na lokaciji na Zagrebačkom velesajmu, i to od 8 do 19 sati. Također, kako bi se olakšao rad medicinskih djelatnika na lokacijama za cijepljenje, koji često tamo rade nakon svojeg

odradenog radnog vremena u domovima zdravlja i bolnicama, predlažemo da im se omogući besplatan topli obrok i osvježavajući napici, koje ste zbog ušteda ukulnuli prije više od mjesec dana. Jedna od preventivnih mjera širenja bolesti uzrokovanih koronavirusom redovito je pojačana higijena i upotreba zaštitnih sredstava. Zbog financijskih problema zaštitna sredstva još uvijek nisu osigurana za zaposlenike zagrebačkih odgojno-obrazovnih ustanova te zdravstvenih i javnih ustanova. Budući da su njihovi zaposlenici svakodnevno izloženi velikom broju kontakata s građanima i korisnicima, dodatno im je ugroženo zdravlje te postoji mogućnost da oni postanu prenositelji virusa. Taj problem osobito je izražen u zdravstvenim ustanovama te odgojno-obrazovnim ustanovama Grada Zagreba. Gradonačelnice, molimo da osigurate hitnu nabavu i distribuciju zaštitnih sredstava za ustanove u gradskom vlasništvu kako bi se zaštitio javnozdravstveni interes, a posebice u okolnostima trenutnog širenja navedene epidemije.

Kristijan Jelić: "Ako gradonačelnik krene rezati troškove, podržat ćemo proračun"

Ako gradonačelnik krene rezati troškove, podržat ćemo proračun

Kristijan Jelić, zastupnik u Gradskoj skupštini, objašnjava zašto misli da situacija u ZG holdingu pokazuje kako gradonačelnik Tomašević i njegovi tim nisu dorasli vođenju Zagreba...

Predsjednik HSLs-a o aktualnim temama u Hrvatskoj

KAD U HRVATSKU POLITIKU UVEDEMO #TRANSPARENTNOST ZA MULJATORE VIŠE NEĆE BITI MJESTA

DARIO HREBAK

Predsjednik HSLs-a Dario Hrebak govorio je u studiju Net.hr-a te je komentirao aktualna zbivanja na hrvatskoj političkoj sceni. Nekoliko isječaka iz velikog razgovora u studiju Net.hr: **MIGRANTI:** "Ljudi ne smiju ilegalno prelaziti granicu, ali sigurno se ne mogu kažnjavati pendrekom, a isto tako niti žilet-žica nije rješenje. Problem koji Hrvatska ima vezano za migrante je da ljudi ne žele priznati da nama trebaju migranati – sposobni, educirani i spremni graditi svoj život u Hrvatskoj, koji će puniti mirovinski i zdravstveni sustav kako bi on mogao opstati."

ZDRAVSTVO: "Moramo priznati da imamo relativno kvalitetnu uslugu u zdravstvu koja je dostupna gotovo svim građanima. Problem je što ta usluga nije jednako dostupna svim građanima – neki dođu brže na red, a neki malo kasnije." **UVOĐENJE EURA:** "Prelazak Hrvatske na euro će kratkoročno značiti jedan problem, ali dugoročno će činiti jednu veliku uslugu hrvatskim poduzetnicima, ali to će značiti jako puno i hrvatskim građanima." **TRANSPARENTNOST:** "Transparentnost će biti dio novog zakona o proračunu i bit će implementirana u sustav. Vjerujem da će doći i dan kada će građani znati honorirati ono što je isporučeno od svih onih bajki i priča što se može napraviti, što bi se trebalo napraviti, a nažalost malo što su od toga napravili."

BUDUĆNOST LIBERALA: "Uvijek sam za to da se liberali pokušaju okupiti. Imamo tri godine bez izbora, otvara se veliki prostor za jednu, neću reći liberalnu, nego zdravorazumsku i konkretnu opciju koja može nešto promijeniti na hrvatskoj političkoj sceni." **Više na NET portalu**

Kristijan Jelić, zastupnik HSLs-a u Gradskoj skupštini grada zagreba dao je opširni intervju za Zagreb News. "Vidimo da Možemo! cijelo vrijeme gradi paralelni sustav upravljanja Holdingom putem nadzornog odbora i preko članova stranke. Vidimo također da je to modus operandi jer je u javnost izašlo da je i Upravi Holdinga, kao i bivšem ravnatelju Srebrnjaka bilo zabranjeno nastupati u javnosti. To je sve neprihvatljivo. Cijeli intervju u većem formatu pronađite na <https://zagrebnews.hr/>

HSLs: Prodaja imovine da, ali ne „odabranima“, nego onima koji ponude najviše – to je interes građana Grada Zagreba

HSLs Grada Zagreba objavljuje medijsko priopćenje povodom prodaje Tomislava Tomaševića u pogledu prodaje poslovnih prostora, kojim se „cementira“ dosadašnji klijentelizam, diskriminira i izravno nanosi šteta Zagrepčanima

HSLs: Prodaja imovine da, ali ne „odabranima“, nego onima koji ponude najviše – to je interes građana Grada Zagreba. Darko Klasić, predsjednik zagrebačkog HSLs-a i saborski zastupnik, i Kristijan Jelić, zastupnik HSLs-a u Skupštini Grada Zagreba podržavaju prodaju imovine u vlasništvu Grada, ponajprije prodaju poslovnih prostora. Grad nije i ne treba biti poduzetnik, on ne može stvoriti stvarnu dodanu vrijednost, stoga nema potrebe da u vlasništvu ima poslovne prostore koji su proteklih godina bili jedno od glavnih žarišta korupcije i klijentelizma. Na to smo upozoravali i u prošlom sazivu Skupštine, pa smo načelno pozi-

tivno reagirali na objavu gradonačelnika Tomaševića o prodaji barem dijela poslovnih prostora u gradskom vlasništvu. HSLs smatra da Grad Zagreb treba kvalitetno ispunjavati svoju osnovnu ulogu jedinice lokalne samouprave, odnosno biti na usluzi građanima, stvarati kvalitetno životno okruženje te institucionalne uvjete za rast blagostanja, inteligentno se baviti zdravstvom, školstvom, prometom, socijalnom zaštitom, a ne biti korumpirana kvazivrtka koja se bavi iznajmljivanjem poslovnih prostora. To je posao za poduzetnike, a ne za gradove i općine.

Iako se zakonom omogućuje da se prostor proda izravno najmoćnijima koji se trenutno nalaze u njemu i koji su tijekom proteklih 5 godina uredno ispunjavali ugovorne obveze, model koji predlaže Tomislav Tomašević i vladajuća koalicija neprihvatljiv je zato što upravo oni koji su na netransparentan i

protutržišni način došli do tih prostora sada dobivaju i pravo prvokupa, čime se diskriminiraju svi ostali poduzetnici koji mogu dati poštenu i propisnu ponudu za navedene prostore.

Iako je zakonski dopušten, predloženi način nije jedini moguć, a njime će se izravno oštetiti već posrnuli gradski proračun. Umjesto da se iskoristi prilika te se prodajom poslovnih prostora maksimalno poveća korist za Zagrepčanke i Zagrepčane, primjerice, nadmetanjem u kojem mogu sudjelovati sve zainteresirane osobe, i time pomogne saniranju financija Grada, ovako se samo 'cementira' Bandičev klijentelistički model jer u njegovu okviru opet postoje povlaštene poduzetnici i svi drugi. To je za nas Liberale neprihvatljivo, to nije javni interes i neće pomoći ozdravljenju Grada Zagreba, nego će dodatno gušiti njegove građane.

Zagrebački HSLs se usprotivio smanjenju studentskih invalidskih stipendija!

Priopćenje za medije 19. listopada 2021.

Tomislav Tomašević ne smije smanjiti studentske invalidske stipendije, to bi bio njegov novi udar na one najranjivije! HSLs Grada Zagreba najstrože osuđuje moguću odluku o smanjenju 28 studentskih invalidskih stipendija; štedjeti treba na nabujalom i otuđenom Zagrebačkom holdingu, a ne na najranjivijim Zagrepčankama i Zagrepčanima. Moguće smanjenje studentskih invalidskih stipen-

dija bila bi prava socijalna katastrofa za najranjivije Zagrepčanke i Zagrepčane. Nova gradska uprava kao da ne prepoznaje prioritete i ponovno djeluje poput očajnog menadžera koji rješavanje višedesetljetnih financijskih dubioza misli postići minornim, lažnim, a u ovom slučaju društveno krajnje štetnim kvazi-uštedama. Zadatak je gradske uprave smanjiti svoje troškove, a posebice troškove politički uhlebljenih kadrova, usmjeriti se na ozdravljenje grada, dok prekomjerno trošenja javnog novca mora hitno „pročešljati“ i snažno napasti, da bi grad u konačnici bio na usluzi svojim građanima. **Istovremeno, nikad se te ni u jednom pogledu ne smije „štedjeti“ na najranjivijim, socijalno ugroženim skupinama građana.**

HSLs grada Zagreba smatra da obra-

zovanje nikad ne smije biti prostorom ikakvih ušteda, već naprotiv – ono mora isključivo biti područjem novih, promišljenih ulaganja. Također, zadatak svake vlasti jest povećati jednakost šansi i stupanj društvene uključenosti građana, posebice onih ranjivih. Tomislava Tomaševića podsjećamo na važnost povećavanja jednakosti šansi i stupanja uključenosti građana, onog pojma kojim se do prije svega nekoliko mjeseci hvalio u svojoj izbornoj kampanji. Tomislava Tomaševića i ovim putem pozivamo na hrabre, strukturirane i dugoročne poteze ozdravljenja Grada Zagreba, a ne na moguće štetne i nemušte pokušaje kao izlike za nedostatak znanja i hrabrosti u upravljanju glavnim gradom Republike Hrvatske, domom Zagrepčanki i Zagrepčana.

HSLs Grada Zagreba predlaže Tomislavu Tomaševiću da se omogući pristup javnoj internetskoj bazi odnosno registru stambenih i poslovnih nekretnina u vlasništvu grada Zagreba koje nisu u funkciji aktivnog korištenja

Zagreb treba odrediti strateški ključne projekte kojima će upravljati. Kvatrić, Zagrepčanka, Gredelj, Nada Dimić, Paromlin, Hipodrom, Zagrebački velesajam, odnosno cjelokupan Zagreb na Savi, neki su od mogućih prostora u pogledu kojih postoji prilika za privlačenje privatnih ulaganja u okviru transparentnih međunarodnih natječaja i na temelju konzultacija s građanima.

Takvim pristupom izbjegle bi se ovakve ishitrene odluke kojima se prvo nude u svrhu prodaje poslovni prostori koji su u funkciji i čiji najmoćniji uredno ispunjavaju svoje obaveze, dok u isto vrijeme imamo više od 500 poslovnih prostora koji nisu u funkciji i svakodnevno nam

stvaraju dodatne troškove.

Zašto grad prioritarno ne prodaje prostore koji mu stvaraju trošak, a tek onda one koji su u funkciji??

U cilju što kvalitetnijeg upravljanja gradom, HSLs Grada Zagreba predlažio je gradonačelniku Tomislavu Tomaševiću da se omogući pristup javnoj internetskoj bazi odnosno registru stambenih i poslovnih nekretnina u vlasništvu grada Zagreba koje nisu u funkciji aktivnog korištenja.

Gradonačelnik uporno nastavlja s uspostavljanjem paralelnog sustava upravljanja u Zagrebu, pa je na tom tragu i osnivanje radne skupine za gospodarenje otpadom. U obrazloženju se navodi da je glavna za-

daća radne skupine osmišljavanje novog koncepta gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu. Poznato je da koncept proizlazi iz nacionalnih planskih i strateških dokumenata koje Grad Zagreb mora prihvatiti. Dodatni problem predstavlja to što već postoji tvrtka u vlasništvu grada (ZCGO) koja je osnovana da implementira već postojeći koncept na temelju već izrađene studijsko-projektne dokumentacije i ishodene dozvole za sortirnicu i kompostanu. Pri tome je također problematično to što su većina imenovanih članova radne skupine aktivisti bez iskustva u vođenju projekata, pa se postavlja pitanje na koji način oni mogu pomoći stručnjacima u ZCGO? Oni prema našem mišljenju mogu samo biti uteg oko vrata i unazaditi ono što je dosad postignuto.

HSLs grada Zagreba pita Tomislava Tomaševića znači li to da će Zagreb baciti u vjetar više od 50 milijuna kuna, koliko je grad uložio u pripremu postojećeg koncepta?

Pozivamo gradonačelnika da konačno skupi hrabrosti, podvuče crtu i krene u realizaciju projekata za koje je već izrađena projektna dokumentacija jer u protivnom nećemo realizirati sredstva iz EU fondova i vrlo je vjerojatno da ćemo plaćati skupe penale koji su predviđeni ako ne ostvarimo zadane ciljeve.

Održana izborna skupština ogranka Podsused – Vrapče

U utorak 19. listopada održana je Izborna skupština zagrebačkog Ogranka HSLs-a Podsused-Vrapče. Za novog predsjednika izabran je Mirko Budiša. Za potpredsjednike su izabrani Emil Pavić i Josip Šestak, za tajnika je izabran Nikola Linić te za rizničara Darko Paležac. Za članove Izvršnog odbora izabrani su Gabriela Bošnjak i Gordana Vidaković.

Klasić: "Tražimo rekonstruiranje HOLDING-a ali i Nadzornog odbora!"

Darko Klasić, predsjednik Gradske organizacije i saborski zastupnik HSLs-a, te Kristijan Jelić, zastupnik u Skupštini Grada Zagreba održali su konferenciju za medije 13. listopada 2021.

U petak 8. listopada u 13,30 sati upućen je dopis nove Uprave Zagrebačkog holdinga svim voditeljima podružnica da naprave reviziju planova poslovanja za 2022. godinu s rokom za njihovu dostavu do utorka 12. listopada 2021. Riječ je o vrlo neozbiljnom roku za planiranje proračuna veličine otprilike 4,5 milijarde kuna. Nova Uprava, koja de facto nije ni zasjela u upravljačku fotelju, već čini KAPITALNI PROMAŠAJ. Daje zadatak raspodijeliti 4,5 MILIJARDI kn tijekom vikenda.

Ne smijemo zaboraviti da je riječ o jednoj od najvećih kompanija u Hrvatskoj. Zagrebački holding je prema posljednjim javno dostupnim podacima 2019. ostvario ukupni prihod od 4,23 milijarde kuna, krajem 2019. imao je 7 794 zaposlenika, a ako tomu pribrojimo radnike angažirane posredstvom agencija za privremeno zapošljavanje, taj broj penje se na cca. 11.500 zaposlenih. Zagrebački holding jedan je od najvećih, ako ne i najveći, poslodavac u Hrvatskoj. Inače, realne procjene su da je u ovom komunalnom mastodontu 15 do 20 posto zaposlenika višak.

Ne zaboravimo ni to da Zagrebački holding, pored gradske uprave, „vedri i oblači“ privatnim financijama građana Za-

greba jer on određuje naše svakodnevne režijske troškove. Dosad su za svoj novac građani Zagreba uglavnom dobivali loš gradski prijevoz, lošu infrastrukturu, ulice prepune smeća i niz korupcijskih afera, a sada očigledno i neozbiljnu upravu Holdinga, koju loše orkestrira Nadzorni odbor Holdinga i gradska uprava. Novi gradonačelnik i gradska uprava očigledno nisu uspjeli naći zajednički jezik s dosadašnjom upravom Zagrebačkog holdinga, koju su sami izabrali, te su odlučili napraviti restart i krenuti ispočetka. I to je, iako sadržava zabrinjavajuće pokazatelje, njihovo apsolutno pravo.

HSLs smatra da je sada svakako potrebno u tom novom početku preispitati i moguće sukobe interesa članova svih upravljačkih tijela holdinga kako se ne bismo za nekoliko mjeseci opet suočili s novim problemima. Kao što znate, u postupku javnog savjetovanja novi je prijedlog zakona kojim se uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti te se očekuje da će se donijeti za nekoliko mjeseci.

U kontekstu navedenih zakonodavnih izmjena, a u skladu s medijskim informacijama, potrebno je stoga sada i odmah razmotriti pojedine članove Nadzornog odbora Holdinga kao i njihove veze s javnim novcem i tvrtkama. Zato HSLs Grada Zagreba predlaže gradonačelniku Tomislavu Tomaševiću sljedeće:

1. DUBINSKO SKENIRANJE SVIH

UPRAVLJAČKIH TIJELA HOLDINGA U POGLEDU EVENTUALNOG SUKOBIA INTERESA, I TO ODMAH

Iskustvo s Milanom Bandićem kao i iskustvo na temelju ovih prvih četiri mjeseci rada gradske vlasti pokazuju da je najzdravije započeti s detaljnom provjerom sukoba interesa članova svih upravljačkih tijela Holdinga kako se za nekoliko tjedana ne bismo suočili s istim problemima. Holding guši Grad Zagreb i njegovi građani nemaju vremena za ovakve i slične promašaje, koje će nažalost morati sami platiti.

2. NADZORNI ODBOR HOLDINGA JE KOMPROMITIRAN. POTREBNO JE NJEGOVO RESTRUKTURIRANJE BEZ ODLAGANJA, PRIJE NEGO ŠTO BUDE PREKASNO

E-mail poruke koje su procurile u medije i izbjegavanje transparentnih odgovora o načinu rada NO-a upućuju na to da postoji ozbiljan problem u pogledu rada Nadzornog odbora, a pojedini njegovi članovi mogli bi izgubiti legitimitet nakon izglasavanja novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Stoga je potrebno ustrojiti novi nekompromitirani Nadzorni odbor, koji će uistinu nadzirati, a ne „muljati“ ili odavati dojam muljanja.

3. BRZ I SNAŽAN RESTART HOLDINGA JEDINI JE SPAS OD IZGLEDNAOG I POTIHO NAJAVLJENOG POVEĆANJA REŽIJA GRAĐANIMA

Brz i snažan restart Zagrebačkog holdinga jedini je spas od izglednog i potihog najavljenog povećanja režija građanima. Naime, najava gradonačelnika Tomislava Tomaševića o mogućoj korekciji cijena usluga Zagrebačkog holdinga zapravo znači sigurno poskupljenje režija, ali bez hrabrosti da se to jasno kaže. Holding je mastodontska i preskupa struktura koja guši Grad Zagreb i njegove građane. Prostor za prihode ne treba tražiti u dodatnom isisavanju novca građana, nego u uštedama u vlastitim redovima. Potrebno je stvarno restrukturiranje, a ne legalizirana pljačka građana!

HSLs: "Iznimno je važno da gradska uprava posloži prioritete svojeg rada te su neprihvatljivi svaki zastoj i neodlučnost u pogledu donošenja odluka."

Darko Klasić, predsjednik GO HSLs-a i saborski zastupnik Gradske skupštine Grada Zagreba i Kristijan Jelić, zastupnik u Skupštini grada Zagreba 6. listopada 2021. održali su konferenciju za medije.

Iako smo očekivali da će upravljanje Zagrebačkim holdingom postati transparentno i otvoreno prema javnosti, nažalost je i dalje prekriveno velom tajnosti, a sve informacije iz Holdinga prenosio nam je, umjesto predsjednika ili članova uprave Zagrebačkog holdinga sam gradonačelnik.

Na zadnjoj sjednici Skupštine grada Zagreba nedolazak članova Uprave Zagrebačkog holdinga na predstavljanje financijskog izvještaja Holdinga gradonačelnik je konstatirao da to ionako nije njihovo izvješće??

Gradonačelnice, predsjednika i člana uprave Zagrebačkog holdinga ste odabrali bez javnog natječaja. Oni su vaš izbor i njihovi rezultati su vaši rezultati. A koji su to rezultati? Je li krenulo ozdravljenje Zagrebačkog holdinga ili je još bolesniji nego je bio?

Građani Grada Zagreba očekuju od Holdinga što kvalitetniju i jeftiniju komunalnu uslugu, dok gradska uprava nastavlja s dosadašnjom neuspješnom praksom stvaranja gradskog mastodonta. Gradska uprava umjesto da započne s prodajom trgovačkih društava u okviru Holdinga

koje ne pružaju komunalne usluge i stvaraju gubitke, predlaže pripajanje i novih. Zbog toga je HSLs na protekloj sjednici glasao protiv proširenja Holdinga i pripajanja dugogodišnjeg gubitaka AGM-a – trgovačkog društva koje pruža uslugu izdavaštva. Osim što ovakva proširenja posljedično utječu na povišenje cijena komunalnih usluga građanima, riječ je i o nelojalnoj konkurenciji na slobodnom tržištu koje puni gradski proračun.

Dok se gradonačelnik bavi kadroviranjem u Holdingu, niz gradskih institucija strpljivo čeka da gradska uprava počne funkcionirati i donositi potrebne odluke. Zagrebačke osnovne, srednje škole i vrtići, od šestog mjeseca ove godine nisu dobile ni kunu za plaćanje režija i svakodnevnih obaveza, a gradski vrtići mjesecima kasne s podmirivanjem obveza prema svojim dobavljačima. Prepoznajući financijske probleme grada, zaposlenici tih gradskih ustanova svakodnevno improviziraju kako bi osigurali neometan rad obrazovnog i odgojnog sustava u Zagrebu. Stoga, većinu ravnatelja zagrebačkih obrazovnih ustanova treba pohvaliti za izniman trud i snalažljivost u ovakvim uvjetima rada, gdje su prepušteni sami sebi. Shvaćamo da uzrok financijskih problema Zagreba izravno utječe na rješavanje velikog dijela problema i funkcioniranje Gradskog ureda za obrazovanje ali nam je neshvatljivo

ne donošenje izvršnih odluka gradske uprave koje su nužne za nesmetani rad školstva u Zagrebu.

Iako je grad Zagreb još 9. kolovoza raspisao natječaj za članove školskih odbora, oni do danas nisu izabrani. S obzirom na to da svi školski odbori zagrebačkih škola do 7. listopada trebaju donijeti program i plan rada za ovu školsku godinu, neimenovanjem članova školskih odbora od strane grada Zagreba izravno blokira i utječe na legitimnost rada upravnih tijela zagrebačkih obrazovnih ustanova, za koje je izravno nadležan sam grad.

Iznimno je važno da gradska uprava posloži prioritete svojeg rada te su neprihvatljivi svaki zastoj i neodlučnost u pogledu donošenja odluka. **Zato gradska uprava i gradonačelnik Tomislav Tomašević za ovaj „izostanak s nastave“ ne može dobiti od HSLs-a ispričnicu i ocjenu „opravdano“.**

Neshvatljiva nam je i odluka gradske uprave o štednji i ograničavanju besplatnog prijevoza za čak osnovnih škola.

Ovaj problem je posebice izražen u prigradskim naseljima i podsljemenskoj zoni, gdje je komunalna infrastruktura deficitarna te često bez izgrađenih nogostupa. Naši školari od prvog do četvrtog razreda koji se nalaze na udaljenosti manjoj od 3,5 km od škola, a starijih uzrasta do 5 km, ne ostvaruju pravo na besplatni prijevoz te su prisiljeni pješice ići u školu po često neuređenim i neosvijetljenim zagrebačkim cestama. To je neprihvatljivo, osobito s obzirom na količinu novca koju građani prisilno izdvajaju za ZET. Za taj novac svi bi građani Zagreba trebali imati besplatan prijevoz, i NE Možemo štedjeti na sigurnosti djece u prometu.

HSLs grada Zagreba nada se da će gradska uprava ukazivanje na probleme shvatiti kao konstruktivnu kritiku i mogućnost za popravni ispit. Svi smo strpljivi i čekamo, ali vrijeme u Zagrebu ističe i nemamo previše vremena za eksperimentiranje i ne donošenje odluka.

Klasić: “Gdje je Tomaševiću nestala hrabrost u rebalansu proračuna?”

Na konferenciji za medije održanoj 28. rujna 2021. predsjednik Zagrebačkog HSLs-a Darko Klasić upitao je zagrebačkog gradonačelnika Tomislava Tomaševića gdje mu je nestala hrabrost u rebalansu gradskog proračuna kojeg predlaže Gradskoj skupštini, a kojim se proračun umanjuje za samo 0,27 posto. Kao primjer koliko je to umanjeno proračuna malo, Klasić je na konferenciji za novinare ispred garaže Gradske uprave naveo da je prosječna plaća u Hrvatskoj oko 7125 kuna, pa ako se na taj iznos primijeni ušteda ostvarena gradskim proračunom “to je kao da smo uštedjeli na prosječnoj plaći 19,17 kuna, što nije dosta ni za kruh i mlijeko”.

Napomenuo je da je novu Gradsku upravu dočekalo mnoštvo “kostura iz ormara” te da u HSLs-u kao oporbenoj stranci i u prošlom sazivu Skupštine ne mogu reći da su bili iznenađeni, jer su se već u proračunima za 2019. i 2020. nazirale velike poteškoće grada, pa bi bilo pravo iznenađenje da “kostura nije bilo”.

Međutim, naglasio je Klasić, HSLs zabrinjava da je u prijedlogu rebalansa kojeg Tomašević predlaže na sjednicu Gradske skupštine 30. rujna “proračun gotovo isti kao Bandićev”. – Nakon puno galame, priče i obećanja nema djela, pa možemo i zapitati gradonačelnika Tomaševića – gdje mu je nestala hrabrost u ovom rebalansu proračuna – rekao je. Zabrinjava ga i smanjenje proračuna na komunalnim uslugama, održavanju cesta, regulaciji gradskih semafora, si-

gnalizacije i rasvjete. Također, dodao je, na izgradnji građevina za gospodarenje otpadom gdje je taj dio proračuna sa četiri milijuna kuna pao na samo milijun i 20.000 kuna. – Odustali smo od gradnje reciklažnih dvorišta, a planiramo zapravo veliku politiku gospodarenja otpadom u Zagrebu – ustvrdio je Klasić.

Istaknuo je kako se, nažalost, nije odustalo “od nasljeđa Milana Bandića”, pa se i dalje u proračunu ostavila izgradnja Spomenika žrtvama holokausta koji predstavnici Židovske zajednice ne žele te famozni javni satovi. “Nakon ovakvog rebalansa proračuna građani će imati smanjenje kvalitete komunalnih usluga, vozit će se vjerojatno po lošijim cestama i s neosvijetljenim, nesinkroniziranim semaforima. Imat ćemo nedostatak reciklažnih dvorišta, ali moći ćemo uživati u novim spomenicima i gledati na nove satove, dok će se Gradska uprava voziti u autima skupljim od Milana Bandića, ali istina zelenim. No, pitanje je jesu li primjereni za financijski trenutak u kojem se Grad Zagreb nalazi”, poručio je Klasić. Član Predsjedništva zagrebačkog HSLs-a Emil Pavić osvrnuo se na puknuća cijevi u Selskoj cesti te upozorio da je vodoopskrbna mreža u Zagrebu u kriminalnom stanju, više od 50 posto vode otječe u zemlju i uskoro će se početi plaćati penali za takve stvari.

Pročitajte više na: <https://www.vecernji.hr/zagreb/darko-klasic-hsls-gdje-je-tomasovicu-nestala-hrabrost-u-rebalansu-proracuna-1526715>

Prijedlog HSLs-ove dopune novog Zakona o gospodarenju otpadom

Novi Zakon o gospodarenju otpadom je iskorak u odnosu na postojeći jer realnije sagledava načine kako se pomaknuti sa samog začelja EU kada su u pitanju ciljevi koje moramo postići u sektoru gospodarenja otpadom. Zakon je predstavljen u nekoliko verzija koje su se mijenjale i prilagođavale sukaldno komentarima i prijedlozima tijekom javne rasprave. Konačna verzija Zakona je u odnosu na prvotne verzije značajno poboljšana i što je bitno na realan način sagledava nove ciljeve i rokove za njihovo postizanje. a koji su kao okvir zadani EU direktivama. Jedan od bitnijih razloga zašto se radi novi Zakon je upravo činjenica da se u naše zakonodavstvo unesu novi ciljevi vezano uz odvojeno prikupljanje, reciklažu i oporabu otpada do 2035 godine. Poznato je kako Republika Hrvatska ne ispunjava većinu ciljeva koje sukladno Ugovoru o pristupanju imamo s EU komisijom. To se prije svega odnosi na odvojeno prikupljanje, obradu, oporabu i reciklažu komunalnog otpada. Praksa je pokazala kao su ti ciljevi za RH bili preambiciozni i nisu realno sagledani budući je nekim starijim državama članicama EU trebalo 30 i više godina da ih zadovolje. Hrvatska je imala dobre pretpostavke da bude bar blizu postizanja

ovih ciljeva u zadnjih desetka godina. Iz raznoraznih razloga ona je to propustila učiniti, prije svega zbog nedostatak kontinuiteta provedbe planskih i strateških dokumenata od strane ministara koji su vodili nadležno ministarstvo. Također vođene su konfuzne politike, pri čemu se akcent stavljao na nabavu posuda/kanti a ne i na sama postrojenja za obradu otpada. Zbog toga većina općina i gradova ima velikih financijskih problema budući da ono što odvojeno prikupljaju moraju nekome platiti da preuzme. U tom kontekstu za pozdraviti je realno postavljene ciljeve da se do 2025 godine 55% otpada reciklira. I taj cilj ćemo teško ostvariti ukoliko ne izgradimo postrojenja za sortiranja, postrojenja za obradu biootpada i centre za gospodarenje otpadom. Pri tome neki problematiziraju izgradnju upravo ovih centara. Treba imati na umu kako iz ostatnog komunalnog otpada nakon obrade uvijek ostaje dio koji se ne može materijalno iskoristiti a zbog kalorijske vrijednosti može se energetske oporabiti. U samoj EU imamo oko 500 postrojenja za termičku oporabu otpada te ih se trenutno nekoliko gradi (Španjolska, Irska, Turska...). Zbog toga se miješani komunalni otpad ne samo iz tehnoloških razloga već prvenstveno financijsko-ekonomskih razloga ne može obrađivati na nizu lokalnih postrojenja jer bi to sustav učinilo potpuno neodrživim. Tu neodrživost djelomično pokazuju i dva izgrađena Centra u Puli i Rijeci koja su riješila jedan problem vezan uz obradu otpada a proizvela drugi jer se dobiveni gorivi dio otpada mora po cijenama koje dosežu i do 200 EUR/t izvoziti na daljnju termič-

ku oporabu. U tom smislu za podržati je odredba kojom se nameće obaveza gradovima i općinama da miješani otpad predaju u regionalne/Županijske centre kao i odredbe koje predviđaju termičku oporabu otpada uključujući i cementare koje zasigurno mogu obraditi jedan dio gorivog dijela otpada. Takav pristup pridonosi i klimatskoj neutralnosti budući su tako dobiveni staklenički plinovi neutralni i ne podliježu plaćanju taksi niti su dio sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova. Proizvodnjom energije iz otpada pridonosi se i ciljevima kružnog gospodarstva kroz njegovu energijsku oporabu.

U prijedlog novog Zakona prenose se zahtjevi EU direktiva koji se jednim dijelom odnose i na odlaganje otpada koje ne smije biti veće od 10% od ukupne ulazne količine. Mnogi zaboravljaju da se taj strogi cilj može postići jedino kombinacijom materijalne i energetske oporabe otpada. Gotovo sve EU zemlje imaju postrojenja za energijsku oporabu u kojima se obradi gotovo 100 milijuna tona otpada godišnje, a one najrazvijenije zahvaljujući tome postižu cilj za odlaganjem otpada od 10%. Zato je za pozdraviti odredba Zakona koja obradu opasnog otpada postupkom spaljivanja i odlaganja i centre za gospodarenje otpadom smatra građevinama od posebnoga su interesa za Republiku Hrvatsku. Neke odredbe Zakona su možda suviše i predstavljao administrativno opterećenje koje nije nužno. Tipičan primjer je čl. 41. koji regulira Dozvola za gospodarenje otpadom za pokusni rad. Dozvola za gospodarenje otpadom za pokusni rad tim je

više suvišna budući da se za vrijeme pokusnog rada ne obavlja djelatnost oporabe i zbrinjavanje otpadom već testiranje funkcionalnosti i ispravnosti građevine te ju je potrebno preformulirati na način. Smatramo kako su posebne kategorije otpada relativno dobro rješenje kroz postojeći zakonodavni okvir posebno kroz depozitni sustav Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. U nastojanju da se prati postojeće stanje i što kvalitetnije ispune nove obveze posebno u pogledu ambalažnog otpada podržavamo uvođenje članka 93 tj. savjeta za posebne kategorije otpada. Predlažemo da se uz predložene stručne predstavnike uključite i najmanje 2 vanjska neovisna stručnjaka radi bolje objektivnosti i transparentnosti rada samog Savjeta. Radi što boljeg poštivanja hijerarhije postupanja s otpadom, pri čemu je prevencija na prvom mjestu, postojeći zakonski prijedlog odnosi se samo na postrojenja za recikliranje, predlažemo da se u članku 94. stavak 4. promjeni na način da: Fond može sufinancirati gradnju postrojenja za recikliranje otpada radi postizanja visoko učinkovitog recikliranja te centre za ponovnu upotrebu radi sprječavanja nastanka otpada. Dodatno opterećenje Operatera i vlasnika odlagališta otpada je nametnuto čl. 95 Zakona.

Smatramo kako bi naknadu za odlaganje otpada trebala plaćati samo neusklađena odlagališta, dok bi uređena odlagališta koja zaprimaju obrađeni otpad u dozvoljenoj količini trebala biti izuzeta. Na taj način bi se napravila razlika i poticaj da i ona neusklađena odlagališta postanu usklađena s minimalnim učincima na

okoliš. Vezano uz plaćanje poticajne naknade, smatramo da bi u sklopu čl. 96 trebalo nedvosmisleno napisati kako se Jedinice lokalne samouprave koje su ispunile ciljeve u gospodarenju otpadom oslobađaju plaćanja poticajne naknade za smanjenje količina miješanog komunalnog otpada. U potpunosti neprihvatljiv smatramo čl. 103 kojim se ukida obveza izrade Planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave (gradovi i općine). JLS-ovi su stvarni nositelji sustava gospodarenja otpadom te bi trebali imati Planske dokumente usklađene s županijskim i državnim planom gospodarenja otpadom. Za usklađivanje nacionalnog Plana gospodarenja otpadom s odredbama ovog Zakona je predviđeno 12 mjeseci, što smatramo predugačkim rokom i predlažemo da se članak preformulirati na način da bi rok za usklađenje iznosio najviše 6 mjeseci (čl. 168). Druga

bitna novost prijedloga novog Zakona je vezana uz potrošnju odnosno stavljanje na tržište jednokratnih plastičnih proizvoda. Tijekom javne rasprave došlo je do oštre podjele na one koji smatraju da takve proizvode ne treba zabranjivati jer nisu oni krivi što završavaju u okolišu već ljudsko ponašanje, te one druge koji traže potpunu zabranu. Smatramo kako je tu Zakon opet našao neki kompromis, a u skladu s Direktivom o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš. Zakona ne zabranjuje se stavljanje na tržište svih plastičnih vrećica za nošenje već samo onih laganih s debljinom stjenke manjom od 50 mikrona, uključujući i one s debljinom stjenke manjom od 15 mikrona koje ne zadovoljavaju uvjete da bi se smatrale vrlo laganim plastičnim vrećicama za nošenje. Tu se daje određena fleksibilnost što je bitno za proizvođače ovih proizvoda budući će o

dalje moći proizvoditi slične proizvode. U tom smislu na ovaj dio zakona nemamo komentara i smatramo ga prihvatljivim. U konačnici ocjenjujemo kako je prijedlog novog Zakona jedan novi iskorak kojim je iskazan racionalniji i realniji pristup u odrađivanju ciljeva gospodarenja otpadom i načina njihovog postizanja. Stoga smatramo da će biti životan i provediv. Naravno, praksa će pokazati da li će neke njegove pojedine dijelove trebati korigirati i doraditi. Hrvatska po svojim ekonomskim mogućnostima i kapacitetima treba stvoriti održivi sustav s težnjom da se s vremenom zadaju i ambiciozniji ciljevi ukoliko savladamo ove zadane. Posebno smatramo da je potrebno da se u okviru nadležnog ministarstva na kompetentan način bave provedbom ovog Zakona i drugih podzakonskih akata kako se nebi dogodilo da do 2025 godine budemo daleko od zadanih ciljeva.

Klasić: "Zagrebačka vlast ima prolaznu ocjenu, ali smjer u kojem idu ne ulijeva optimizam"

19. rujna 2021. održana je konferencija za medije u kojoj su predsjednik GO HSLs-a i saborski zastupnik Darko Klasić i Kristijan Jelić zastupnik u Skupštini grada Zagreba dali osvrt na 100 dana vladavine Zagrebačkog gradonačelnika Tomislava Tomaševića.

Zašto mi, kao stranka s minimalnim brojem mandata u Zagrebačkoj skupštini provodimo ovu inventuru nove zagrebačke vlasti? Ponajprije zato što smo i u prethodnom mandatu GS-a bili opozicija tadašnjoj vlasti, kao što smo to i sadašnjoj, a iz te pozicije jasnije se vide i prepoznaju razlike u upravljanju grada. Sada je već očito da je predizborni program platforme Možemo bio samo popis dobrih želja koji nije do kraja razrađen, zbog čega nova gradska uprava nema strateški program djelovanja u Gradu Zagrebu, i to od rješavanja komunalnih problema do gospodarenja otpadom.

Evidentno i razočaravajuće to što nova gradska uprava, koja je svoj dosadašnji politički angažman temeljila na pitanju gospodarenja otpadom očigledno, osim parola, nije napravila realan, učinkovit i izvediv, a za građane povoljan, program gospodarenja otpadom u realnim vremenskim okvirima. Dosad, iako je prošlo

tek malo više od sto dana, očekivali smo da gradska uprava barem predstavi akcijski plan s vremenskim okvirima rješavanja otpada u Gradu Zagrebu. Naime, Grad Zagreb je ključna jedinica lokalne samouprave o kojoj će ovisiti ispunjavanje nacionalnih ciljeva u sektoru gospodarenja otpadom i normi koje smo preuzeli na razini EU-a.

Zabrinjavajući je i nastavak proširenja Zagrebačkog holdinga na djelatnosti koje ne spadaju u temeljnu komunalnu djelatnost, kojom bi se Holding trebao baviti kako bi pružio što kvalitetniju i jeftiniju uslugu svojim građanima. Naprotiv, nova gradska uprava, na čelu s gradonačelnikom Tomislavom Tomaševićem, nastavlja putem Milana Bandića nastavkom hranjenja i bujanja tog mastodonta koji guši Zagreb. U holding se uvode tvrtke i djelatnosti koje primarno ne pružaju komunalnu djelatnost građanima, a znatno svojim neefikasnim poslovanjem poskupljuju komunalne usluge u Zagrebu. S obzirom na gubitke ovoga mastodonta kao i proširenje Holdinga odlukom nove gradske uprave Zagrepčani mogu umjesto usluga, očekivati samo opetovano poskupljenje režija, međutim sad u režiji nove uprave.

Iznenadnost nove gradske uprave financijskim minusima Zagreba više je nego neozbiljna nakon četiri godine djelovanja u Gradskoj skupštini s obzirom na to da je već 2019. godine bilo jasno vidljivo i raspravljano na sastancima tadašnje oporbe da minus zagrebačkog proračuna kao i javno-privatna partnerstva te indirektna zaduženja dosežu možda veličinu jednog gradskog proračuna. S druge strane, u ovih 100 dana ravnatelj gradskih vrtića, škola i zdravstvenih ustanova bili su prepušteni sami sebi kao da nadležni gradski uredi ne postoje, te su jesen dočekali nepripremljeni s nedostatkom djelatnika te izostankom bilo kakve zaštitne opreme za svoje zaposlenike.

U trenutku u kojem Grad Zagreb, kao osnivač predškolskih ustanova, još uvijek nije riješio zapošljavanje odgojitelja i ostalih zaposlenika i u kojem nisu osigurani osnovni uvjeti rada vrtića i

škola Grad Zagreb bavi se izvannastavnim aktivnostima, o čijem je uvođenju odluka donesena u lipnju ove godine. Dječji vrtići i dalje rade bez odgojitelja, odgojitelji zaposleni u vrtićima rade dvostruke smjene s obzirom na to da nema dovoljno osobnih resursa potrebnih za rad s djecom, ni onom ranije upisanom, a posebice novoupisanom djecu. Djeca s teškoćama u razvoju nemaju mogućnost pohađati programe dječjih vrtića jer Grad Zagreb, na čelu s novim gradonačelnikom, nije odobrio zapošljavanje dodatnih odgojitelja koji bi bili uključeni u rad s tom djecom. (Iz pouzdanih izvora navodi se da Grad nema novaca, a odobrenja čekaju potpis na stolu gradonačelnika dok se ne opravda potreba za svakom zapošljavanjem).

Nevjerojatno je da se u ovakvoj situaciji Grad bavi neobaveznim izbornim izvannastavnim aktivnostima "Građanskog odgoja i obrazovanja" te ima vremena i resursa za zapošljavanje i organizaciju ove aktivnosti, dok vremena i novaca za predškolsku djecu nema, nego su ravnatelji vrtića prepušteni sami sebi u pogledu organizacije rada jer nema nikakvih odgovora iz Grada unatoč svakodnevnim upitima. Mi svakako podržavamo uvođenje Građanskog odgoja i obrazovanja, ali prioritet sada treba imati rješavanje akutnih problema, a uvođenje treba biti kvalitetno i pravodobno pripremljeno.

Nesporno je da sadašnja vlast ima dobre namjere i da je samo ta razlika neusporediva s načinom upravljanja Milana Bandića, te i naš osvrt je i samim time znatno manje kritičan s obzirom na određene zabrinjavajuće poteze nove gradske uprave. Unatoč tomu, mislimo da na loše postupke nove gradske uprave moramo svakako upozoriti kako novo upravljanje gradom ne bi postao eksperiment za koji Zagreb nakon Bandićevog vladanja više nema vremena. Građani očekuju manju i efikasniju gradsku upravu koja će im dati što jeftinije komunalne usluge i poreze te im time olakšati svakodnevni život i potaknuti zapošljavanje i poduzetništvo u gradu Zagrebu.

Zbog institucionalne i vrijednosne krize povezane s postupanjem prema izbjeglicama treba tražiti raspravu unutar Odbora za nacionalnu sigurnost

Piše: Sandro Salopek

zornih mehanizama koji se odnose na postupanje hrvatskih policijskih službenika prema izbjeglicama, potrebno uložiti dodatne napore u svrhu prevencije i odvratanja sličnih nezakonitosti, zbog kojih je, među ostalim, ozbiljno doveden u pitanje i međunarodni ugled Hrvatske. Zaštita prava izbjeglica zapravo je zaštita univerzalnih ljudskih prava i, kao liberali, u tom području želimo snažnu državu i upotrebu njezina autoriteta u svrhu njezina ugnjetavanja. Jučer se "ruka države" digla na jednu manjinsku skupinu, a kad se to počne prihvaćati, sutra će od "ruke države" nastradati neki drugi pripadnik neke druge manjine, a tada država nije zaštitnik svojih građana, nego njihov neprijatelj.

Zato mi kao liberali trebamo zatražiti raspravu o navedenom pitanju unutar odbora kako bi se usvojila stajališta i predložile odluke kojima bi se rad policijskih službenika u području zaštite propisanih prava izbjeglica u svakom stadiju na nedvojben način uskladio s postojećim međunarodnim, europskim i nacionalnim zakonodavstvom s obzirom na dosadašnja iskustva iz prakse, među kojima je i vrlo rašireno, **pravno neutemeljeno, uvjerenje da nezakoniti prelazak granice izbjeglica opravdava uskraćivanje njihove međunarodne pravne zaštite ili, još gore, bilo kakav oblik njihova kažnjavanja, što je, posebice naglašavam, izričito isključeno svim međunarodnim i nacionalnim propisima kojima se uređuje navedeno područje.** Državne granice mogu se patriotski braniti isključivo obranom vladavine prava, zakona i ustavnih vrijednosti, koje su jamstvo ostvarivanja trajnog, mirnog i stabilnog suživota pojedinaca u političkoj zajednici.

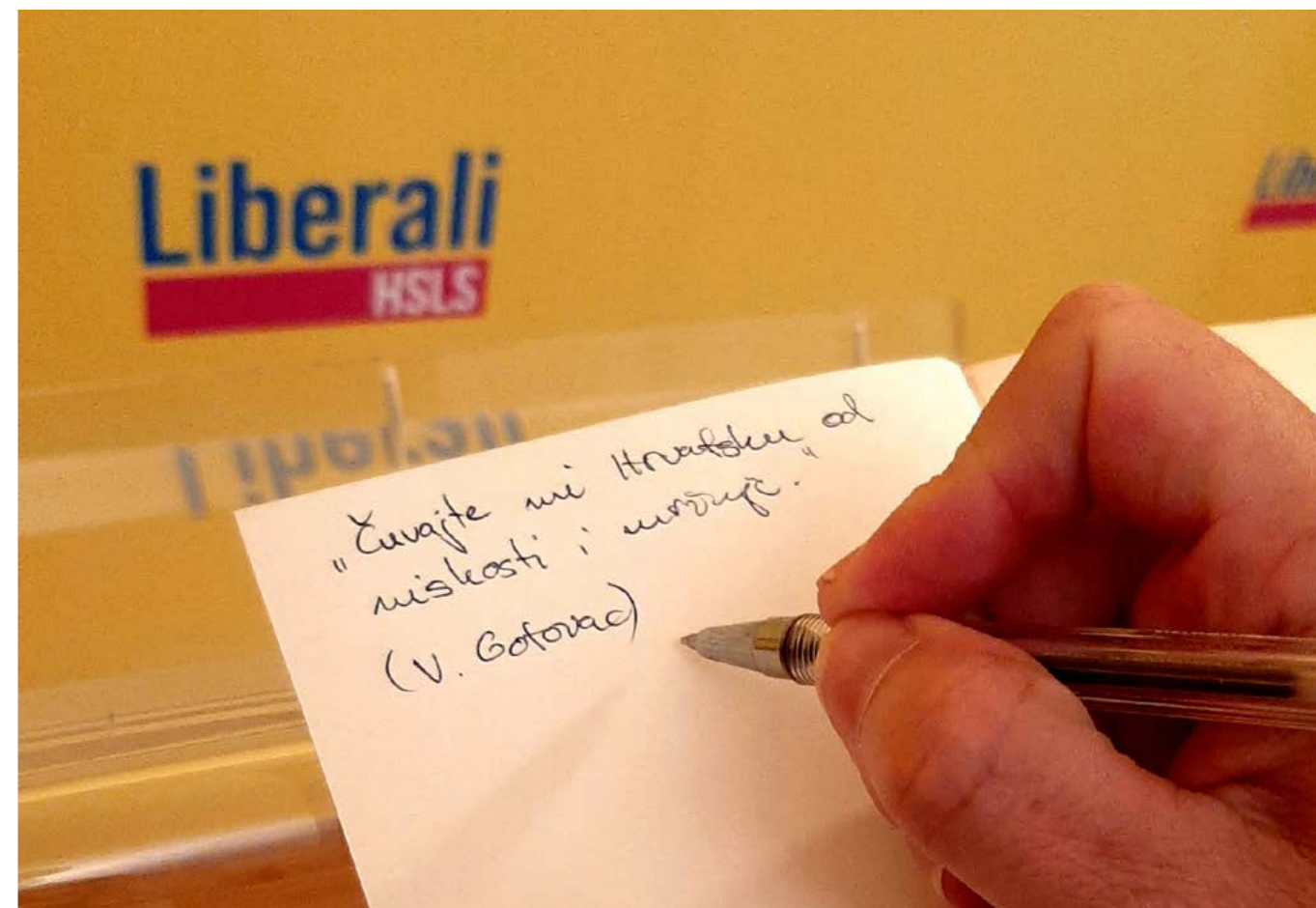
Posljednje medijske objave o nezakonitom postupanju pojedinih policijskih službenika prema izbjeglicama na graničnim područjima pokazale su nesvakidašnje oprimjerenje stajališta da se prava utvrđena međunarodnim i nacionalnim propisima mogu i trebaju kršiti. To što se u ovom slučaju ta prava odnose na manjinsku skupinu, izbjeglice, kao i to što takva stajališta dijele određeni politički predstavnici, policijski službenici i dio javnosti osobito je važan razlog zbog kojega trebamo tražiti dodatni angažman Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskog sabora u vezi s navedenim pitanjem.

Jasna opredijeljenost premijera i najvišeg političkog vrha za europske i hrvatske vrijednosti solidarnosti, zaštite ljudskih prava, vladavine prava i tolerancije pozitivan su čimbenik, međutim, s druge strane susrećemo ksenofobna i netole-

rantna uvjerenja i ponašanja nižih političkih i državnih funkcionera načelnika općine Velika Ludina posljednji je takav primjer, ali i Ministarstva unutarnjih poslova, u čijoj je nadležnosti upravo zaštita prava izbjeglica. Takva vrijednosna i institucionalna kriza plodno je tlo za ekstremističke fanatike, koji žele društva bez vrijednosti tolerancije, zaštite prava, sloboda i različitosti, odnosno države u kojoj se ljudska prava ne poštuju i u kojima građani nisu sigurni.

Kako bi političke institucije, konkretno MUP u pogledu provođenja međunarodnih, europskih i nacionalnih propisa i standarda, ispunjavale svoju svrhu zaštite građana, mirnog rješavanja sukoba među pojedincima i pronalaženja rješenja političkih problema kao skup povezanih pravila koja oblikuju ponašanja pojedinaca, smatra da je, pored naprednih postojećih unutarnjih i vanjskih nad-

ZAUSTAVIMO ORBANIZACIJU HRVATSKE POLITIKE – HSLs Petrovu i Grmoji poslao djelo Maxa Webera "Politika kao poziv"

Povodom MUP-ova izvješća o utvrđenim kaznenim odnosno prekršajnim djelima počinjenima prema sudionicima Povorke ponosa održane ove subote u Zagrebu, HSLs naglašava da se izgradnja slobodnog i otvorenog društva, na koju smo se kao država Ustavom obvezali kad smo komunizam odlučili zamijeniti demokracijom utemeljenoj na slobodi, ne može ostvariti bez osnovnih ljudskih prava i tolerancije te, s druge strane, da odgovornost za ispunjavanje tog temeljnog državnog vrijednosnog opredijeljenja osobito i prije svega snose političari. Nažalost, izjave čelnika MOSTA Grmoje i Petrova, koji su ujedno i članovi temeljne državne političke institucije, Hrvatskoga sabora, kojima se antagonizira odnos prema, u ovom slučaju seksualnim, manjinama za svaku su osudu, neovisno o tome jesu li njima doprinijeli navede-

nom nasilju i napadima prema pripadnicima te manjine, jer moralno i politički hijerarhiziraju pojedince i skupine kojima pripadaju, a time izravno uništavaju Ustavom zagarantiranu ravnopravnost u društvu.

U svojoj javnoj komunikaciji, stavljajući pripadnike seksualnih manjina i pedofile u isti kontekst, štoviše u istu rečenicu, pokazali su veliku političku, ali i društvenu neodgovornost. Umjesto da kao njezini članovi snose odgovornost za očuvanje i napredak političke zajednice kojoj pripadaju, oni ju huškačkom i nazadnjačkom retorikom usmjerenom protiv društvenih manjina vraćaju u srednji vijek.

Hrvatskoj ne treba takvo njihovo „outanje“ sklonosti prema Orbanu, odnosno onomu što njegova politika predstavlja, jer, da bi ju mogli ostvariti, morali bi po-

bijediti na izborima. Kako stvari stoje, najizglednije je da će bit pobjednici izbora za homofobe godine. Naime, izlaskom iz konzervativnog HRAST-a njihov konzervativizam i nazadnjaštvo očigledno nisu izašli iz njih.

S ciljem podsjećanja svojih saborskih kolega na etičke standarde odgovornosti u politici, kao i obrane tih standarda, danas smo Boži Petrovu i Nikoli Grmoji na adresu MOST-ova sjedišta u Metkoviću poslali primjerak čuvenog djela Maxa Webera „Politika kao poziv“, u kojem se ističe važnost političke odgovornosti, u skladu s kojom političari moraju voditi računa o svojim postupcima.

U posveti smo citirali, nažalost opet aktualnu, veliku misao Vlade Gotovca: „Čuvajte mi Hrvatsku od niskosti i mržnje“.

HSLs traži regulaciju kriptovaluta kao digitalnog sredstva financijske razmjene

Iako kriptovalute i blockchain, tehnologija na kojoj se temelje, postoje već više od 10 godina, javni diskurs o tim novim alatima tek je u začetku. Ipak, riječ je o jednoj od brojnih važnih i modernih tema koje utječu na svjetske okolnosti i mijenjaju postojeće paradigme. HSLs smatra važnim da se politika okrene pojedincu u 21. stoljeću i budućim izazovima s kojima se suočava čitav svijet. Naime, današnji pojedinac prvenstveno osjeća nesigurnost zbog svih pojava postmodernog doba obilježenog globalizacijom i internetom. Informatičari i inženjeri, koje financiraju ulagači i korporacije, a koji politički ne predstavljaju građane, sve više stvaraju fenomene poput 5G mreža, biotehnologije, bitcoina i raznih kriptovaluta, blockchaine, strojnog učenja, umjetne inteligencije, koje većina građana uopće ne razumije, a kamoli da na njih utječe, zbog čega se pojedinci sve više osjećaju ne samo nesigurnima, nego i nebitnima. Zbog toga je HSLs u cilju, s jedne strane, započinjanja političkog diskursa o temama 21. stoljeća i, s druge strane, mijenjanja osjećaja građana da ih budućnost zaobilazi njihovim uključivanjem u njezino kreiranje, organizirao 17. lipnja 2021. u 18 sati u kazališnoj kavnici Kavkaz tribinu pod nazivom „Što će sve promijeniti kriptopoduzetništvo“, na kojoj su sudjelovali stručnjaci iz navedenog područja, predsjednik HSLs-a Dario

Hrebak te zainteresirana javnost. (treba navesti stručnjake i njihove titule/uloge) Kriptorevoluciju utemeljenu na blockchain tehnologiji HSLs ocjenjuje izrazito pozitivnom jer u njoj vidi uspjeh privatne inicijative u okvirima međunarodne suradnje kao reakciju na izrazitu centralizaciju na razini globalnog internetskog okruženja, koja je dovela do monopola malobrojnih velikih internetskih kompanija nad podacima njihovih korisnika. Dok su se prije sve transakcije na internetu odvijale posredstvom određenih autoriteta, kao posrednika koji ih verificiraju, a koji su imali ili u pogledu kojih su postojale znatne kontrolne ovlasti, blockchain tehnologijom, zasnovanom na povjerenju u mrežu subjekata koja kao podatkovni sustav funkcionira na temelju zajedničkih algoritamski izraženih pravila i konsenzusa („Code is law“), sada se centralizirane internetske poslužitelje zamjenjuje tzv. digitalnim autonomnim organizacijama. HSLs u decentraliziranom pristupu velikog broja građana informacijama i imovini vidi perspektivu daljnjeg globalnog demokratskog razvitka onemogućavanjem stvaranja monopola, oligopola i sličnih struktura moći unutar različitih područja javnog i privatnog života, koji su nerijetko ključna prepreka ostvarivanju autonomije pojedinaca. Osim toga, blockchain tehnologija omogućuje međunarodnu suradnju

na temelju privatne i dobrovoljne inicijative u svrhu realizacije najrazličitijih lokalnih, nacionalnih ili globalnih projekata usmjerenih na dobrobit pojedinaca, kao što su, među ostalim, mjere politika u vezi s klimatskim promjenama.

Riječ je o liberalnoj paradigmi novog doba za rješavanje klimatskih i drugih globalnih političkih pitanja s pojedincem i njegovim inicijativama kao vrijednosnim polazištem, koja je alternativa suvremenim lijevo-zelenim politikama utemeljenima na kolektivističkim idealima, zabranama i ograničavanjima individualnih sloboda. Stoga je HSLs prva hrvatska politička stranka koja izražava pozitivan politički stav o kriptopoduzetništvu i blockchain tehnologiji te će se zalagati za promicanje kriptopoduzetništva stvaranjem prijateljskog regulatornog okruženja radi ostvarivanja njegovih brojnih potencijala za hrvatsko gospodarstvo. Također, s obzirom na to da blockchain tehnologija, kao tehnologija zasnovana na povjerenju, to povjerenje tek treba steći, potrebni su primjeri uspješne primjene te tehnologije, zbog čega će se Liberali zalagati za razvijanje što većeg broja državnih usluga na temelju blockchaine, a osobito u područjima u kojima je to razumno s obzirom na zahtjeve u pogledu uštede smanjivanjem troškova, transparentnosti, javnog nadzora ili zaštite od manipulacija.

HSLs isto tako namjerava aktivno promicati, zastupati i okupljati kriptopoduzetnike, ali i potrošače koji se žele služiti kriptovalutama kao alternativnim sredstvom razmjene. Ovim putem ujedno poziva sve zainteresirane osobe i udruženja na zajedničko oblikovanje politika u vezi s kriptopoduzetništvom i blockchain tehnologijom, a od nadležnog Ministarstva financija konkretno traži prilagodbu zastarjelih odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma kako bi se omogućilo transparentno financiranje političkih aktivnosti i kriptovalutama kao prvi korak u sustavnom reguliranju kriptovaluta s poduzetničkog i potrošačkog aspekta.

Modeli vojnog roka u Europi, pitanje nacionalne sigurnosti Hrvatske

Nedavno je ministar obrane Mario Banožić, uoči proslave 30 godina osnutka Hrvatske vojske, ponovno načeo temu aktiviranja obveze služenja vojnog roka. U Europi je 15 država zadržalo obvezu služenja vojnog roka. Međutim, on se razlikuje od države do države. Dio država ima vrlo liberalnu politiku, dok vrlo mali dio država provodi politiku pozivanja svih vojnika obveznika. Nama najbliža je Austrija. Ima opću vojnu obvezu, ali i pravo na prigovor savjesti. Prema podacima iz 2018. godine od oko 46 000 mladih Austrijanaca vojni rok odsluži 56, a civilnu službu 44 posto mladih. Vojni rok traje šest mjeseci i za to vrijeme vojnici prolaze osnovnu i specijalističku obuku. Treba napomenuti i da su na referendumu 2013. godine Austrijanci odbili ukidanje opće vojne obveze. Država koja se često spominje u kontekstu obveznog vojnog roka je Švicarska. Ona ima vojsku koja je u potpunosti zasnovana na masovnoj vojnoj obuci i profesionalnim pripadnicima u zapovjednoj strukturi, pilotima i tehničkom osoblju. Švicarci su na referendumu 2013. velikom većinom glasova odbili ukidanje vojne obaveze. Vojni rok traje 5 mjeseci. Ostali mladi građani koji ne služe vojsku plaćaju porez od 3 posto godišnje zarade do 37 godine života. Sve su nordijske države zadržale su obvezu služenja vojnog roka. U Finskoj za najveći broj novaka vojni rok traje 165 dana. Za prigovarače savjesti koji služe vojsku bez oružja traje 247 dana. Posljednjih godina postotak mladih Finaca koji odsluže vojsku je 80 posto. I Švedska

ima obvezu služenja vojnog roka, ali nešto drukčije oblikovanu. Vojna obaveza ukinuta je 2010., ali je zbog zaoštavanja odnosa s Rusijom vraćena 2018. godine. Zbog toga osnovu oružanih snaga čine profesionalci, a vojna obaveza služi tek za popunjavanje pričuvnog sastava. Svi mladići i djevojke dužni su popuniti upitnik Agencije za novačenje. Na temelju ankete i podataka o zdravstvenom stanju i stručnoj spremi vojska bira ljude koji joj odgovaraju. Vojni rok traje od 4 do 12 mjeseci, ovisno grani i rodu vojske. Norveški model još je liberalniji. Iako formalno postoji zakonska obaveza služenja vojske ona se isključivo popunjava dragovoljcima. Rodna ravnopravnost je apsolutna, tako da svi mladići i djevojke, kada navrše 18 godina, popunjavaju upitnik novačke komisije na internetu i mogu se prijaviti za dobrovoljno služenje vojnog roka. Služenje vojske traje 6, 12 ili 18 mjeseci, ovisno o rodu vojske i značaju postrojbe. Osnovne odlike norveškog sistema jesu privilegije za mlade ljude koji odsluže vojsku, a jedna od njih je prednost pri zapošljavanju u državnim službama. Norveške oružane snage redovito imaju više kandidata nego mjesta jer svi koji odsluže vojni rok imaju brojne pogodnosti. I Danska je zadržala obvezu služenja vojnog roka za sve. Vojni rok za najveći broj regruta traje 4 mjeseca. Tako godišnje otprilike 4 000 mladih ljudi odsluži vojni rok, od čega se više od 99 posto prijavi dobrovoljno. Od tri baltičke države Estonija i Litva imaju obvezu služenja vojnog roka. U Estoniji vojni rok traje od 8 do 11 mjeseci. Litva je ukinula obvezu služenja vojske 2007. godine, ali ju je zbog straha od ruskog napada vratila 2015. Vojni rok traje 9 mjeseci. I pored velikog zanimanja, regruti imaju privilegije. Dobivaju naknadu koja tijekom cjelokupnog trajanja vojnog roka iznosi u prosjeku 3 000 eura, što su dvije prosječne litvanske plaće.

Što se tiče Republike Hrvatske mora se naglasiti da obaveza služenja vojnog roka nikada nije ukinuta, nego je tek suspendirana odlukom Sabora iz listopada 2007. godine i provodi se od 1. siječnja

2008. godine. I dalje se važećim Zakonom o obrani predviđa obvezno služenje vojske u razdoblju od 6 mjeseci, i to na temelju članka 47. Ustava, kojim se propisuje opća vojna obaveza. Umjesto opće obveze uvedeno je dobrovoljno služenje kao osnova za popunjavanje aktivnog (profesionalnog) sastava. Tadašnja sigurnosna procjena bila je da je okruženje stabilno i da ne postoje vanjske ugroze. Sigurnosno okruženje u svijetu i Europi značajno se promijenilo zadnjih godina, a također je činjenica da je s obzirom na vrlo mali broj stanovnika, sve starije stanovništvo i drastično veliko iseljavanje, prije svega mladih, baza za povećanje pričuvnog sastava OSRH sve lošija. Jedno od pitanja povratka služenja vojnog roka su troškovi i problem stručnog kadra koji treba na sebe preuzeti brigu i obuku jer Hrvatska vojska u ovom trenutku nema dostatno ljudstva koji mogu kvalitetno obaviti tu zadaću. Povratkom obveznog služenja vojnog roka od 6 mjeseci znatno bi se povećala raspoloživa pričuva OSRH-a te značajno doprinijelo podizanju sigurnosnih kapaciteta države koji je nužan s obzirom na to da utječe, među ostalim, na turizam (koji sa sivom zonom puni više od 20 % BDP-a).

Ovo pitanje doslovno se tiče svih stanovnika Hrvatske. Od potencijalnih ročnika, njihovih roditelja, braće i sestara pa sve do visokoškolskog sustava koji će se morati prilagoditi činjenici da dio studenata (ako se uvede princip odsluženja prije odlaska na fakultet) nakon upisa neće odmah započeti sa studiranjem. Zato, uz sve navedene razloge, smatram da je za donošenje konačne odluke potrebna javna rasprava, te da o ovom pitanju treba provesti nacionalni referendum i to što prije kako bi se mogao utvrditi dugoročan plan razvoja OSRH-a i obrane Republike Hrvatske. Naime, državnim bi se referendumom građani trebali najprije vrijednosno odrediti o ukidanju ili zadržavanju postojeće ustavne odredbe o općoj vojnoj obvezi. Tek bi se na temelju rezultata takvog referenduma zakonodavac obvezao na provedbu vrijednosnog opredijeljenja građana o tom pitanju.

U posljednje vrijeme je u više navrata u javnosti se najavio prijedlog uvođenja „načelne“ zabrane rada nedjeljom. Konkretno, takva zabrana bi se prema najnovijim najavama ticala sektora trgovine, a odnosila bi se na „načelnu“ zabranu kojom bi se ipak omogućio rad trgovaca do 16 nedjelja u godini. Iako su se slični prijedlozi u pravilu pojavljivali uoči gotovo svakih izbora, čini se da su ovaj put namjere političkih aktera od kojih dolaze daleko ozbiljnije, pa je opravdano o njima voditi javnu raspravu. Navedeni prijedlog svoje stranke obrazloženo je potrebom da se uspostavi balans između poslovnog i privatnog, to jest obiteljskog, života smatrajući da je riječ o potezu koji je „u duhu naše tradicije i kulture i koji je dobar za nukleus hrvatskog društva, a to je obitelj“. Nasuprot tomu, osnovno stajalište HSLs-a je da su individualne slobode građana u načelu neograničene, dok je pravo države da sužava prostor slobode nužno ograničeno. Zbog toga su HSLs-u zabrane, bilo kakve vrste i bilo kakvog opsega, koje se odnose na prava i slobode u načelu neprihvatljive, a osobito ako se opravdavaju obrazloženjima poput onog koje je iznio premijer. Naime, ne ulazeći uopće u razmatranje ekonomskog aspekta predložene mjere, odnosno bez obzira na njega, riječ je o izrazito opasnom prijedlogu s obzirom na to da nametanje tradicije i kulturnih obrazaca dijela građana, a posebice većine, otvara put tomu da se ubuduće neke druge tradicije i vrijednosti neke druge skupine ili većine po nekoj drugoj osnovi nametnu nekoj dru-

Zašto je načelna zabrana rada nedjeljom opasna ideja?

goj skupini koja je u određenom trenutku i prema određenoj drugoj značajki manjina. Epitet „načelna“ (zabrana) osobito je jezovit jer se njime izražava ideja da je takav princip u načelu opravdan i ispravan. Naprotiv, najavljen pristup sve je samo nije ispravan jer, unatoč tomu što je, na žalost, poznato da je većina pripadnika „većinske kulture“ licemjerna u smislu raskoraka između zagovaranja i stvarnog prakticiranja tradicija čije prvenstvo traže, ne umanjuje se opasnost ideje da bi država na temelju svojeg autoriteta i monopola nad moći trebala prednost dati (tobožnoj) većinskoj tradiciji. Kao da se zaboravlja da u liberalnoj demokraciji ne vlada većina, nego pravo, prije svega Ustav. Vladavina prava, kao osnovna premisa svake liberalne demokracije, podrazumijeva ravnopravnost svih građana kao i dužnost države da štiti toleranciju u društvu, toleranciju različitih mišljenja, opredijeljenja i stilova života.

U skladu sa suprotnom argumentacijom tvrdi se da je najavljenom načelnom zabranom rada nedjeljom pogođen tek manji dio građana, ali to ni na koji način ne čini takvu ideju opravdanom s obzirom na to da je ona na načelnoj razini loša, štetna i opasna, neovisno o tome odnosi li se na samo jedan sektor, dio jednog sektora ili čak samo jednu osobu. Ne treba zaboraviti da liberalnu demokraciju ne čine isključivo njezine institucije, nego i vrijednosti, a odnos prema manjinama pokazuje način na koji se u društvu konkretiziraju temeljne demokratske vrijednosti. Upravo ta razlika između formalne demokracije svedene na njezine formalne oblike i one stvarne liberalne demokracije, u kojoj su ugrađene demokratske vrijednosti poput ravnopravnosti i toleran-

cije, predstavlja osobito važan argument protiv stajališta onih koji najavljen prijedlog opravdavaju postojanjem sličnih praksi i uređenja u naizgled usporedivim društvima. Naime, politiku uvijek valja ocjenjivati s obzirom na kontekst u kojem se provodi. S jedne strane, današnji globalni politički kontekst karakteriziraju trendovi zaustavljanja demokratskog razvitka i usporedno osnaživanje autoritarnih režima

diljem svijeta. Što se tiče Europe, uzlet takozvanih iliberalnih demokracija najbolje pokazuje koji je ishod politika kojima se zapostavljaju osnovne liberalno-demokratske vrijednosti. Zbog toga bi njihova (re)afirmacija trebala predstavljati jedan od najbitnijih političkih projekata trenutačno, a to, s druge strane, nipošto nije zauzimanje glavne vladajuće stranke u državi mlade demokracije, u kojoj je izgradnja inkluzivnih demokratskih institucija sustavno zapostavljena u ime rješavanja nacionalnog pitanja, za tradicije jednog dijela građana.

Poruka da su određene, navodno većinske, vrijednosti vrednije od drugih (trgovaca koji žele slobodno raditi i nedjeljom te potrošača koji žele i taj dan imati pravo i slobodu svoje slobodno vrijeme moći organizirati u skladu sa svojim životnim stilovima), zbog čega im treba dati prednost na temelju zakonskog autoriteta, stoga je izrazito opasna i štetna u hrvatskom političkom kontekstu, koji je osobito delikatan imajući u vidu povijesne i sadašnje okolnosti. Naposljetku, svi bismo se trebali zapitati želimo li graditi državu u kojoj će se sutra zabranjivati nešto drugo u ime neke druge tradicije i neke druge većine u pogledu nekog drugog pitanja. Quo vadis, Hrvatska?

Piše: Sandro Salopek

HRVATSKA SOCIJALNO LIBERALNA STRANKA

Trg N. Š. Zrinskog 17/I
10 000 ZAGREB

Tel: 01/4810-401

Fax: 01/4810-404

Web: <http://zagreb.hsls.hr>

E-mail: zagreb@hsls.hr

Urednik: Darko Klasić, zagreb@hsls.hr

Obrada i dizajn: Dragan Podvorec

Fotografije: članovi HSLs-a i Envato Elements

